

Regnskap 4. kvartal 2015

Innholdsfortegnelse

Hovedtall	3
Styrets beretning	4
Resultatregnskap	18
Balanse	20
Kontantstrømoppstilling	21
Endring i egenkapital	22
Egenkapitalbevisbrøk	25
Resultater fra kvartalregnskapene	26
Nøkkeltall fra kvartalregnskapene	27
Noter	28
Egenkapitalbevis	48

Hovedtall

Resultatsammendrag	2015		2014	
	mill. kr	%	mill. kr	%
Netto renteinntekter	1.872	1,46	1.790	1,52
Netto provisjons- og andre inntekter	1.545	1,20	1.512	1,28
Netto avk. på finansielle investeringer	459	0,36	720	0,61
Sum inntekter	3.876	3,02	4.021	3,41
Sum driftskostnader	1.931	1,50	1.789	1,52
Resultat før tap	1.945	1,52	2.232	1,89
Tap på utlån, garantier m.v.	169	0,13	89	0,08
Resultat før skatt	1.776	1,38	2.143	1,82
Skattekostnad	370	0,29	362	0,31
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	-1	0,00	0	0,00
Periodens resultat	1.406	1,10	1.782	1,51

Nøkkeltall	31.12.15	31.12.14
Lønnsomhet		
Egenkapitalavkastning ¹⁾	10,7 %	15,1 %
Kostnadsprosent ²⁾	50 %	44 %
Balansetall		
Brutto utlån til kunder	93.974	90.578
Brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	127.378	120.435
Innskudd fra kunder	64.090	60.680
Innskuddsdekning ekskl. SB1 Boligkreditt	68 %	67 %
Utlånsvekst (bto.) siste 12 mnd (inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt)	5,8 %	7,3 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd.	5,6 %	8,5 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	128.355	117.794
Forvaltningskapital	131.914	126.047
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt		
Tapsprosent utlån	0,14 %	0,08 %
Misligholdte eng. i % av brutto utlån ³⁾	0,13 %	0,22 %
Andre tapsutsatte eng. i % av brutto utlån	0,30 %	0,18 %
Soliditet		
Kapitaldekningsprosent	18,3 %	15,7 %
Kjernekapitaldekningsprosent	15,6 %	13,0 %
Ren kjernekapitalprosent	13,6 %	11,2 %
Kjernekapital	13.988	12.382
Netto ansvarlig kapital	16.378	14.937
Kontor og bemanning		
Antall bankkontor	49	49
Antall årsverk	1.208	1.192

Egenkapitalbevis (EKB) ⁴⁾	31.12.15	31.12.14	31.12.13	31.12.12	31.12.11
Egenkapitalbevisbrøk	64,0 %	64,6 %	64,6 %	64,6 %	60,6 %
Antall utstedte bevis (mill. kroner)	129,83	129,83	129,83	129,83	102,76
Børskurs	50,50	58,50	55,00	34,80	36,31
Børsverdi (mill. kroner)	6.556	7.595	7.141	4.518	3.731
Bokført egenkapital per EKB (inkl. utbytte)	67,65	62,04	55,69	50,09	48,91
Resultat per EKB, majoritetsandel	7,02	8,82	6,92	5,21	6,06
Utbytte per EKB	2,25	2,25	1,75	1,50	1,85
Pris / Resultat per EKB	7,19	6,63	7,95	6,68	5,99
Pris / Bokført egenkapital	0,74	0,94	0,99	0,69	0,74

1) Ordinært resultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

2) Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter

3) Mislighold og tapsutsatte engasjement er rapportert på grunnlag av brutto utlån inklusive lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt og trukne garantier

4) Nøkkeltallene er korrigert for emisjoner

Styrets beretning

Foreløpig årsregnskap 2015

Konserntall. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt.

Overskudd etter skatt på 1.406 millioner kroner

- Resultat før skatt 1.776 millioner kroner (2.143 millioner)
- Resultat 1.406 millioner kroner (1.782 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 10,7 prosent (15,1 prosent)
- Ren kjernekapital 13,6 prosent (11,2 prosent)
- Vekst i utlån 5,8 prosent (7,3 prosent) og innskudd 5,6 prosent (8,5 prosent)
- Tap på utlån 169 millioner kroner (89 millioner), hvorav 82 millioner kroner (0 millioner) økte gruppevise nedskrivninger
- Resultat per egenkapitalbevis 7,02 kroner (8,82). Bokført verdi per egenkapitalbevis, inklusive foreslått utbytte for 2015, 67,65 kroner (62,04)
- Foreslått utbytte 2,25 kroner per egenkapitalbevis og avsetning til gaver på 40 millioner kroner

Fjerde kvartal 2015

- Resultat før skatt 388 millioner kroner (434 millioner)
- Resultat 287 millioner kroner (375 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 8,4 prosent (12,1 prosent)
- Tap på utlån 56 millioner kroner (34 millioner), hvorav 51 millioner kroner (0 millioner) i økte gruppevise nedskrivninger
- Resultat per egenkapitalbevis 1,45 kroner (1,85 kroner)

Godt resultat i 2015, men preget av urolige markeder

Hovedtrekk

- Godt resultat fra kjernevirksomheten
- Resultatet ble 376 millioner kroner lavere enn samme periode i fjor på grunn av kurstap på obligasjonsporteføljen i år og høye kursgevinster ved salg av aksjer i Nets i fjor
- Lave tap på utlån. Gruppevise tapsnedskrivninger økt med 82 millioner kroner
- Lav kostnadsvekst i tråd med plan
- Betydelig styrket ren kjernekapital
- God vekst i utlån og innskudd

SpareBank 1 SMN oppnådde i 2015 et resultat før skatt på 1.776 millioner kroner (2.143 millioner).

Overskudd på 1.406 millioner kroner (1.782 millioner) og en avkastning på egenkapitalen på 10,7 prosent (15,1 prosent).

Samlede driftsinntekter i 2015 utgjorde 3.417 millioner kroner (3.302 millioner), en økning på 115 millioner.

Avkastning på finansielle eiendeler ble 459 millioner kroner (720 millioner), herav resultatandel av eierinteresser i tilknyttede selskaper 448 millioner (527 millioner).

Driftskostnadene ble 1.931 millioner kroner (1.789 millioner) i 2015. En betydelig del av kostnadsveksten er konsekvens av konsolidering av SpareBank 1 Markets som datterselskap fra andre kvartal 2015.

Kostnadene i 2014 inkluderer 30 millioner kroner avsatt i morbanken til omstilling. SpareBank 1 SMN har et mål om nullvekst i morbankens driftskostnader. Korrigert for omstillingskostnad og effekt av SpareBank 1 Markets har kostnadsveksten i morbanken vært 1,6 prosent.

Netto tap på utlån og garantier ble 169 millioner kroner (89 millioner), hvorav 82 millioner kroner (0 millioner) i gruppevisse nedskrivninger.

SpareBank 1 SMN oppnådde i 2015 en utlånsvekst på 5,8 prosent (7,3 prosent) og en innskuddsvekst på 5,6 prosent (8,5 prosent).

Ren kjernekapitaldekning var per 31. desember 2015 13,6 prosent (11,2 prosent).

Bankens kapitalplan har hatt betydelig oppmerksomhet de senere år. Målsetningen var inntil desember 2015 en ren kjernekapitaldekning på 13,5 prosent innen 30. juni 2016. Styret vedtok i desember 2015 et nytt mål for ren kjernekapitaldekning på 14,5 prosent, som skal være oppnådd innen 31. desember 2016. SpareBank 1 SMN hadde en ren kjernekapitaldekning på 13,6 prosent per 31. desember 2015. Kapitalplanen er nærmere beskrevet i avsnittet om soliditet.

Kursen på bankens egenkapitalbevis var ved årsskiftet 50,50 kroner (58,50). Det er i 2015 utbetalt et kontantutbytte på 2,25 kroner per egenkapitalbevis for 2014. Dette representerte en utdelingsgrad på 25 prosent av konsernresultatet.

Resultatet per egenkapitalbevis var 7,02 kroner (8,82). Bokført verdi var 67,65 kroner (62,04) per egenkapitalbevis inklusive foreslått utbytte på 2,25 kroner.

Resultat før skatt i fjerde kvartal isolert ble 388 millioner kroner (434 millioner). Kvartalsresultatet preges av:

- God rentenetto
- Stabile provisjonsinntekter
- Lave individuelle tap, men økt avsetning gruppevisse nedskrivninger
- Svak avkastning finansielle investeringer

Forslag til overskuddsdisponering

Det er morbankens regnskap som danner grunnlag for disponering av årsoverskuddet. Morbankens resultat inkluderer mottatt utbytte fra datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet.

I konsernregnskapet foretas full konsolidering av datterselskaper, mens resultatandel fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet konsolideres etter egenkapitalmetoden. Utbytte inkluderes derfor ikke i konsernresultatet.

Forskjell konsern - morbank	2015
Årsoverskudd konsern	1.406
Resultat i datterselskaper	-58
Utbytte og konsernbidrag datterselskap	103
Resultatandel tilknyttede selskaper	-448
Utbytte fra tilknyttede selskaper	351
Elimineringer tilknyttede og datterselskaper	117
Årsoverskudd morbank	1.471

Overskuddsdisponering	2015
Årsoverskudd morbank	1.471
Overført fond for urealiserte gevinster	-66
Årsoverskudd til disponering	1.405
Utbytte	292
Utjevningsfond	616
Grunnfondskapital	457
Gaver	40
Sum disponert	1.405

Årsoverskudd til disponering fremkommer etter endringer i fond for urealiserte gevinster på -66 millioner kroner. Samlet beløp til disponering er med dette 1.405 millioner kroner.

Resultatet er fordelt mellom grunnfondet og eierkapitalen i henhold til deres relative andel av egenkapitalen, slik at utbytte og avsetning til utbytteutjevningsfond utgjør 64,6 prosent av det disponerte resultatet.

Styret foreslår overfor bankens representantskap et kontantutbytte på 2,25 kroner per egenkapitalbevis, totalt 292 millioner. Dette gir en utdelingsgrad til egenkapitalbeviserne på 32 prosent av konsernresultatet. Videre foreslår styret at bankens representantskap avsetter 40 millioner kroner i gaver til allmenntilretteleggelse, som representerer en utdelingsgrad på 8 prosent. Utjevningsfondet og grunnfondet tilføres henholdsvis 616 millioner kroner og 457 millioner. Styret fraviker prinsippet om lik utdelingsandel mellom eierkapitalen og grunnfondet for å styrke soliditeten og som følge av at kursen på bankens egenkapitalbevis er under bokført verdi på egenkapitalbeviset. Foreslått disponering reflekterer behovet for å styrke bankens kjernekapital. En økning av utdelingsgraden til egenkapitalbeviserne til 32 prosent (25 prosent) er i tråd med kapitalplanen.

Etter disponering av resultatet for 2015 er egenkapitalbevisbrøken 64,0 prosent.

Styrket rentenetto

Rentenettoen er styrket sammenlignet med 2014, og ble 1.872 millioner kroner (1.790 millioner). Endringen sammenlignet med 2014 tilskrives:

- Økte utlån og innskudd både til privat- og næringslivskunder har bidratt til økte netto renteinntekter
- Reduserte marginer på boliglån som følge av generelle rentenedsettelse og øvrig prispress har redusert utlånsbidraget
- Reprising av innskudd, både for person- og næringslivskunder, kompenserer i stor grad for inntektsbortfall som følge av lavere marginer på boliglån

Rentenetto fra lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt inntektsføres som provisjonsinntekter. Provisjoner for lån solgt til SpareBank Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt utgjorde i 2015 samlet 334 millioner kroner (427 millioner).

Det er i løpet av 2014 og i 2015 gjennomført fem generelle rentenedsettelse på utlån til privatkunder for å tilpasse boliglånsrenten til et fallende rentenivå. I denne perioden er innskuddsrentene til privat- og næringslivskunder også redusert.

Økte provisjonsinntekter

Provisjonsinntekter og øvrige driftsinntekter ble 1.545 millioner kroner (1.512 millioner) i 2015, en økning på 33 millioner tilsvarende 2 prosent.

Inntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt er redusert med 93 millioner kroner på grunn av reduserte marginer på personmarkedslån. Det er gjennomgående positiv utvikling på øvrige provisjonsinntekter, og samlet vekst ble 126 millioner kroner som tilsvarer 11,7 prosent. Inntektsøkning fra Markets på 49 millioner kroner er en konsekvens av konsolidering av SpareBank 1 Markets.

Provisjonsinntekter (mill. kr)	2015	2014	Endring
Betalingstjenester	188	188	-1
Kredittkort	56	50	6
Sparing	61	48	13
Forsikring	156	138	18
Garanti provisjoner	72	57	15
Eiendomsmegling	332	315	17
Regnskapstjenester	183	172	10
Markets	64	14	49
Forvaltning	21	20	1
Husleieinntekter	50	45	5
Øvrige provisjoner	28	36	-7
Provisjoner eks. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	1.211	1.084	126
Provisjoner fra SB1 Boligkreditt	326	417	-91
Provisjoner fra SB1 Næringskreditt	8	10	-2
Sum provisjonsinntekter	1.545	1.512	34

Finansielle investeringer

Samlet avkastning på finansielle investeringer (eksklusive resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet) ble 11 millioner kroner (193 millioner) i 2015. Den samlede avkastning fordeler seg som følger:

- Avkastning på konsernets aksjeporteføljer ble totalt 62 millioner kroner (202 millioner)
- Netto kurstap på obligasjoner og derivater ble i 2015 90 millioner kroner (66 millioner). Dette tilskrives i stor grad økte kredittmarginer på likviditetsporteføljen
- Effekt av endret verdsettelsesmodell fastrentelån ble -64 millioner kroner (0 millioner)
- Inntekter på valuta- og renteforretninger ble 102 millioner kroner (57 millioner)

Avkastning finansielle investeringer (mill. kr)	2015	2014	Endring
Kursgevinst/utbytte aksjer	62	202	-139
Obligasjoner og derivater	-90	-66	-24
Endret verdsettelsesmodell fastrentelån	-64	-	-64
Valuta- og renteforretninger	102	57	45
Verdiendring finansielle eiendeler	11	193	-182
SpareBank 1 Gruppen	251	358	-107
SpareBank 1 Boligkreditt	80	38	42
SpareBank 1 Næringskreditt	30	41	-11
SpareBank 1 Kredittkort	21	2	18
BN Bank	41	93	-51
Selskaper eiet av SpareBank 1 SMN Invest	27	31	-3
Andre selskaper	-2	-34	32
Tilknyttede selskaper	448	527	-80
Sum	458	720	-262

SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppens resultat etter skatt i 2015 ble 1.287 millioner kroner (1.849 millioner).

Forsikringsvirksomheten er den vesentligste bidragsyter til resultatet, men de øvrige produktselskapene har vist tilfredsstillende resultatfremgang. Resultatet i SpareBank 1 Gruppen er lavere enn i fjor på grunn av svært gode resultater i 2014 etter inntektsføring av avviklingsgevinster i forsikringsvirksomheten. SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet for 2015 ble 251 millioner kroner (358 millioner).

SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt er opprettet av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger de best sikrede boliglånene til selskapet, noe som gir redusert finansieringskostnad. Per 31. desember 2015 har banken solgt lån på samlet 31,9 milliarder kroner (28,3 milliarder) til SpareBank 1 Boligkreditt, tilsvarende 39,6 prosent (38,3 prosent) av samlede utlån til privatmarkedet.

Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt i 2015 var 17,7 prosent, og bankens andel av resultatet i selskapet i 2015 ble 80 millioner kroner (38 millioner). Bankens eierandel reflekterer bankens relative andel av solgte boliglån. Ny eierandel per 31. desember 2015 er 19,0 prosent.

SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Næringskreditt er etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt. Per 31. desember 2015 er utlån på 1,5 milliarder kroner (1,5 milliarder) solgt til SpareBank 1 Næringskreditt.

SpareBank 1 SMN eier 33,6 prosent av selskapet, og bankens andel av resultatet for 2015 ble 30 millioner kroner (41 millioner). Bankens eierandel reflekterer bankens relative andel av overførte lån til næringseiendom og bankens eierandel i BN Bank. Av utlånene i SpareBank 1 Næringskreditt er 79,9 prosent overført fra BN Bank.

BN Bank

SpareBank1 SMN eier 33,0 prosent av BN Bank per 31. desember 2015.

Styret i BN Bank har i 2015 besluttet å rendyrke banken som en privatmarkedsbank og avvikle bedriftsmarkedsvirksomheten som består av utlån til lavrisiko næringseiendom. Bakgrunnen for dette vedtaket er de særnorske kapitaldekningsregler som medfører at egenkapitalavkastningen på denne aktiviteten blir lav. Dette skyldes at BN Bank i lavrisikosegmentet konkurrerte hovedsakelig med utenlandske aktører som setter prisen på basis av andre og mer liberale reguleringer og krav til kjernekapital. Det er ingen utsikter til at det særnorske kapitaldekningsregelverket vil bli endret.

BN Banks nye strategi er en rendyrking av en privatmarkedsaktivitet og å bli en bank for kunder som foretrekker et selvbetjeningskonsept og dermed gunstige renter over tid.

SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet i BN Bank i 2015 ble 41 millioner kroner (93 millioner) som gir en avkastning på egenkapitalen på 3,5 prosent. Resultatet er preget av engangseffekter knyttet til avvikling av næringslivsporteføljen og økte kredittmarginer på likviditetsporteføljen.

Banken har de senere årene bygd opp en betydelig privatmarkedsvirksomhet med tilfredsstillende lønnsomhet. Styret i BN Bank ser et stort utviklingspotensial i denne virksomheten, og vil kanalisere all kraft inn mot privatmarkedet. Banken har ambisjoner om økt vekst og økt lønnsomhet.

BN Bank vil fortsatt være en del av SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1 SMN vil videreføre sitt eierskap i BN Bank og vil bidra til at virksomhetsendringen gjennomføres på en måte som sikrer kreditorenes interesser.

Arbeidet med nedbygging av bedriftsmarkedsvirksomheten vil skje kontrollert over tid. For SpareBank 1 SMN vil dette isolert sett bidra til redusert konsolidert risikovektet balanse og dermed bedret kapitaldekning. Av SpareBank 1 SMNs risikovektede balanse på 89,5 milliarder kroner er ca. 7,5 milliarder kroner knyttet til bedriftsmarkedsengasjement i BN Bank, samt BN Banks engasjement solgt til SpareBank 1 Næringskreditt. Dette utgjør for SpareBank 1 SMN ca. 1,1 prosentpoeng på ren kjernekapitaldekning når nedbyggingen er gjennomført. Arbeidet med avvikling av næringslivsporteføljen er godt i gang, og i perioden september til desember 2015 er porteføljen redusert med 5,5 milliarder kroner tilsvarende 17 prosent. Styret i BN Bank har som målsetting at 50 prosent av bedriftsmarkedsporteføljen skal være avviklet innen 31. desember 2016.

SpareBank 1 Kredittkort

Resultatet for 2015 ble 112 millioner kroner. SpareBank 1 Kredittkort eies av SpareBank 1-bankene, og SpareBank 1 SMN har en eierandel på 18,4 prosent. SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet i 2015 ble 21 millioner kroner og andel av porteføljen utgjør 792 millioner kroner (715 millioner). Selskapet var i ordinær drift fra første juli 2014, og det foreligger derfor ikke sammenlignbare resultattall med tidligere perioder.

Begrenset kostnadsvekst

Samlede kostnader ble 1.931 millioner kroner (1.789 millioner) i 2015 og konsernets kostnader har økt med 142 millioner kroner sammenlignet med 2014. Av økningen i konsernet er 122 millioner kroner knyttet til

konsolidering av SpareBank 1 Markets som datterselskap fra andre kvartal 2015. Eksklusive effekten av SpareBank 1 Markets og fratrukket omstillingskostnad i 2014 på 30 millioner kroner var kostnadsveksten i konsernet 50 millioner kroner, tilsvarende 2,8 prosent.

Morbanken har redusert kostnadene med 18 millioner kroner siste 12 måneder fratrukket forannevnte omstillingskostnad. Med virkning fra andre kvartal 2015 overførte SpareBank 1 SMN sine kapitalmarkedsaktiviteter til SpareBank 1 Markets. Dette representerer et kostnadsbortfall for morbanken i 2015 på 38 millioner kroner, og hensyntatt dette er kostnadene i morbanken økt med 20 millioner kroner tilsvarende 1,6 prosent sammenlignet med 2014. Årsaken til økningen er i hovedsak økt formueskatt, nedskrivning på immaterielle eiendeler i SpareBank 1 Banksamarbeidet, økte sponsorkostnader og ansattesamling i Berlin, som samlet representerte økte kostnader på 25 millioner kroner. Hensyntatt engangs- og omstillingskostnader var kostnadsveksten i morbanken på 0,8 prosent.

Det er iverksatt omfattende effektiviseringstiltak i banken, og målet er nullvekst i kostnader. I morbanken er antall fast ansatte årsverk redusert med 75 til 645 i 2015 (i tillegg kommer reduksjon på 32 årsverk som følge av overføring av kapitalmarkedsaktivitet til SpareBank 1 Markets).

Driftskostnader i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde 1,50 prosent (1,52 prosent). Kostnader i forhold til inntekter ble i konsernet 50 prosent (44 prosent).

Lave tap og lavt mislighold, økt avsetning gruppevise nedskrivninger

I 2015 ble netto tap på utlån 169 millioner kroner (89 millioner), hvorav 82 millioner kroner (0 millioner) er økte avsetninger til gruppevise nedskrivninger. Dette utgjør 0,14 prosent av totale utlån (0,08 prosent). Netto tap i fjerde kvartal isolert var 56 millioner kroner (34 millioner), hvorav 51 millioner kroner (0 millioner) er økte gruppevise nedskrivninger.

For utlån til konsernets næringslivskunder er det i 2015 netto tapsført 151 millioner kroner (81 millioner), inklusive økning i gruppevise tapsnedskrivninger på 82 millioner (0 millioner).

I privatmarkedsporteføljen er det i 2015 netto tapsført 18 millioner kroner (8 millioner).

Samlede individuelle nedskrivninger på utlån per 31. desember 2015 utgjorde 183 millioner kroner (172 millioner).

Samlede problemlån (misligholdte og tapsutsatte) utgjør 604 millioner kroner (486 millioner), tilsvarende 0,47 prosent (0,40 prosent) av brutto utlån, inklusive lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Mislighold over 90 dager var 205 millioner kroner (270 millioner). I prosent av brutto utlån er misligholdet 0,16 prosent (0,22 prosent). Av samlet mislighold er det tapsavsatt 26 millioner kroner (67 millioner), tilsvarende 13 prosent (25 prosent).

Misligholdet fordeler seg på næringslivskunder med 50 millioner kroner (114 millioner) og 155 millioner (156 millioner) på privatmarkeds kunder.

Andre tapsutsatte utlånsengasjement utgjorde 399 millioner kroner (216 millioner). Av brutto utlån utgjør andre tapsutsatte engasjement 0,31 prosent (0,18 prosent). 157 millioner kroner (105 millioner) eller 39 prosent (49 prosent) er tapsavsatt.

Andre tapsutsatte engasjement fordeler seg på næringslivskunder med 350 millioner kroner (201 millioner) og 49 millioner (16 millioner) på privatmarketskunder.

Gruppevise tapsnedskrivninger

Beregning av gruppevise tapsnedskrivninger gjøres med utgangspunkt i:

- Hendelser som har påvirket bankens portefølje (som gir migrering mellom risikoklassene)
- Hendelser som ennå ikke har påvirket porteføljen på grunn av at bankens kredittrisikomodeller ikke fanger effektene raskt nok opp (for eksempel makroøkonomiske forhold)

Det er i tredje og fjerde kvartal 2015 funnet grunnlag for å øke gruppevise tapsnedskrivninger med henholdsvis 31 og 51 millioner kroner. Bakgrunnen for dette er økt sannsynlighet for tap innenfor oljerelatert virksomhet som følge av en utfordrende markedssituasjon. Samlede gruppevise tapsnedskrivninger er med dette 376 millioner kroner (295 millioner), som utgjør 0,30 prosent (0,24 prosent) av totale utlån. Gruppevise nedskrivninger fordeler seg med 96 millioner kroner på privatmarkedet og 281 millioner kroner på næringsliv.

Forvaltningskapital 132 milliarder kroner

Bankens forvaltningskapital per 31. desember 2015 var 132 milliarder kroner (126 milliarder), og har økt med 6 milliarder tilsvarende 4,7 prosent. Økt forvaltningskapital er en konsekvens av økte utlån og økte likviditetsreserver.

Per 31. desember 2015 er utlån på til sammen 33 milliarder kroner (30 milliarder) solgt fra SpareBank 1 SMN til SpareBank 1 Boligkreditt og til SpareBank 1 Næringskreditt. Disse lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarene som omhandler vekst i utlån inkluderer dog utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

God vekst i utlån til personkunder, redusert vekst i utlån til næringsliv

Totale utlån har økt med 6,9 milliarder kroner (8,1 milliarder), tilsvarende 5,8 prosent (7,3 prosent) i 2015 og var 127,4 milliarder (120,4 milliarder) per 31. desember 2015.

Utlån til personkunder økte med 6,6 milliarder kroner (5,5 milliarder) til 80,7 milliarder i 2015 (74,1 milliarder), som tilsvarer en vekst på 9,0 prosent (8,0 prosent).

Vekst i utlån til bedriftskunder i 2015 ble 0,3 milliarder kroner (2,7 milliarder) tilsvarende 0,7 prosent (6,1 prosent). Samlede utlån til bedriftskunder utgjorde 46,7 milliarder kroner (46,3 milliarder) per 31. desember 2015. Utlån til personkunder utgjorde 63 prosent (62 prosent) av ordinære utlån til kunder ved utgangen av 2015.

(Fordelt i henhold til sektor – se note 5).

Innskudd

Innskudd fra kunder økte i 2015 med 3,4 milliarder kroner (4,8 milliarder) til 64,1 milliarder kroner (60,7 milliarder) per 31. desember 2015. Dette tilsvarer en vekst på 5,6 prosent (8,5 prosent).

Innskudd fra personkunder økte med 1,8 milliarder kroner (2,6 milliarder) til 28,3 milliarder kroner, tilsvarende 6,9 prosent (10,9 prosent), og innskudd fra bedriftskunder økte med 1,6 milliarder kroner (2,1 milliarder) til 35,8 milliarder kroner, tilsvarende 4,6 prosent (6,7 prosent).

Innskuddsdekningen i SpareBank 1 SMN var 68 prosent 31. desember 2015 (67 prosent).

(Fordelt i henhold til sektor – se note 10).

Bestand investeringsprodukter

Samlet kundeportefølje av investeringsprodukter ført utenfor bankens balanse var 31. desember 2015 på 6,6 milliarder kroner (6,2 milliarder). Sammenlignet med i fjor er det reduserte verdier på aksjefond, mens aktiv forvaltning har økt betydelig.

Investeringsprodukter, kundeporteføljer (mill. kr)	2015	2014	Endring
Aksjefond	3.680	4.002	-322
Spareforsikring	683	597	86
Aktiv forvaltning	2.197	1.611	586
Totalt	6.560	6.210	350

Forsikring

Bankens forsikringsportefølje har hatt en vekst på 5,6 prosent siste 12 måneder. Veksten på skadeforsikring har vært 2,5 prosent, på personforsikring 9,8 prosent og på tjenestepensjon har porteføljen økt med 12,1 prosent.

Forsikring, premievolum (mill. kr)	2015	2014	Endring
Skadeforsikring	724	706	18
Personforsikring	269	245	24
Tjenestepensjon	195	174	21
Totalt	1.188	1.125	63

Privatmarked

Driftsinntektene for 2015 ble om lag på samme nivå som 2014, og ble samlet 1.663 millioner kroner med 948 millioner kroner i rentenetto og 715 millioner kroner i provisjonsinntekter. Avkastning på anvendt kapital i privatmarkedssegmentet ble 15,8 prosent. Som anvendt kapital er regulatorisk kapital på 13,5 prosent benyttet, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning innen 30. juni 2016.

Utlånsmarginen i 2015 ble 2,07 prosent (2,39 prosent), mens innskuddsmarginen ble -0,14 prosent (-0,42 prosent) målt mot 3 mnd Nibor. Gjennomsnittlig 3 mnd Nibor ble redusert med ca. 30 basispunkter i løpet av 2015.

Siste 12 måneder ble utlåns- og innskuddsvekst i privatmarkedet henholdsvis 8,4 prosent og 6,2 prosent.

Det er gjennomgående lav risiko i utlån til privatkunder, og dette reflekteres i fortsatt svært lave tap. Det er ingen indikasjoner på økte taps- og misligholdsnivåer i bankens boliglånsportefølje. Låneporteføljen er sikret med pant i boligeiendom, og verdiutviklingen på boliger har vært tilfredsstillende i bankens markedsområde sett under ett.

Næringsliv

Driftsinntektene ble 1.164 millioner kroner i 2015 og har økt med 6 prosent fra 2014. Netto renteinntekter ble 971 millioner kroner, mens andre inntekter ble 193 millioner.

Avkastning på anvendt kapital for næringslivssegmentet ble 12,4 prosent for 2015. Som anvendt kapital er regulatorisk kapital på 13,5 prosent benyttet, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning innen 30. juni 2016.

Utlåns- og innskuddsmargin ble henholdsvis 2,68 prosent (2,90 prosent) og -0,34 prosent i 2015 (-0,60 prosent).

Utlånene økte med 0,9 prosent og innskudd økte med 6,9 prosent siste 12 måneder.

Datterselskaper

Samlet resultat i bankens datterselskaper i 2015 ble 130,7 millioner kroner (124,6 millioner) før skatt. Resultatene er fra selskapsregnskapene.

Resultat før skatt (mill. kr)	2015	2014	Endring
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	47,0	50,9	-3,9
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	83,1	67,9	15,1
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	34,8	40,5	-5,7
Allegro Kapitalforvaltning	1,4	2,6	-1,2
SpareBank 1 SMN Invest	38,6	1,7	36,9
SpareBank 1 Markets (fra andre kvartal 2015)	-84,1	-	-84,1
Andre selskaper	9,8	-39,0	48,8
Sum	130,7	124,6	6,1

EiendomsMegler 1 Midt-Norge er markedsleder i Trøndelag og Møre og Romsdal med en markedsandel på 40 prosent, og i Trondheim på ca. 50 prosent. Selskapets resultat før skatt på 47,0 millioner kroner (50,9 millioner) for 2015 er tilfredsstillende. Antall solgte boligenheter var 6.615 i 2015 mot 6.381 i 2014.

SpareBank 1 Finans Midt-Norge hadde et resultat før skatt på 83,1 millioner kroner (67,9 millioner) i 2015, og har positiv resultatutvikling som følge av økte inntekter både fra billån og leasing. Selskapet forvaltet ved årsskiftet leasing- og billånsavtaler for til sammen 4,3 milliarder kroner, der leasingavtalene utgjør 2,1 milliarder og billån 2,2 milliarder. SpareBank 1-bankene i Møre og Romsdal hadde i første halvår en eierandel i SpareBank 1 Finans Midt-Norge på 9,1 prosent. De øvrige SamSpar-bankene gikk i juni 2015 inn på eiersiden. Etter dette har SamSpar-bankene en eierandel i SpareBank 1 Finans Midt-Norge på 27,9 prosent. Dette innebærer en betydelig økning i selskapets distribusjonskraft.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN oppnådde et overskudd før skatt på 34,8 millioner kroner (40,5 millioner) i 2015. Resultatet i 2014 inneholder gevinst på salg av aksjer, slik at underliggende resultatutvikling er positiv.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN har en vekststrategi tuftet på oppkjøp av mindre regnskapskontorer. Selskapet retter seg mot SMB-segmentet med en moderne distribusjonsmodell og et bredt tjenestespekter.

Allegro Kapitalforvaltning er et aktivt forvaltningsselskap som forvalter porteføljer for kunder primært i SpareBank 1 SMN og SamSpar-bankene. Bankene er selskapets distribusjonskanal. Resultatet i selskapet før skatt ble i 2015 1,4 millioner kroner (2,6 millioner). Selskapet forvalter en portefølje på 5,4 milliarder kroner inklusive forvaltning av bankens pensjonskasse på 0,7 milliarder.

SpareBank 1 SMN Invest har som formål å investere i aksjer, hovedsakelig i regionale virksomheter. Selskapet hadde et resultat før skatt i 2015 på 38,6 millioner kroner (1,7 millioner). Resultatet i selskapet er konsekvens av verdiendringer og realisering av tap eller gevinster i selskapets samlede aksjeholdning og representerer 11,5 millioner kroner av resultatet. Selskapet har i 2015 hatt eierinteresser i eiendomsselskapene Grilstad Marina og Hommelvik Sjøside og resultatandelen herfra var 27,1 millioner kroner.

SpareBank 1 Markets er datterselskap av SpareBank 1 SMN med virkning fra andre kvartal 2015 og konsolidert inn i konsernregnskapet på linje med øvrige datterselskaper fra samme dato. SpareBank 1 SMN sine kapitalmarkedsaktiviteter i morbanken ble overført til SpareBank 1 Markets som en del av transaksjonen. SpareBank 1 SMN sin eierandel er 73,4 prosent. SpareBank 1 Markets har hovedkontor i Oslo og avdelinger i Trondheim og Ålesund. Det er 109 ansatte i selskapet.

SpareBank 1 Markets AS er et verdipapirforetak med komplett produktspekter. Selskapets ambisjon er å være et lønnsomt kapitalmarkedsmiljø som i samarbeid med eierbankene kan levere alle kapitalmarkedstjenester. Det utføres både kunde- og egenhandel med rente- og valutainstrumenter, obligasjoner, aksjer og aksjederivater. Rådgivning og tilrettelegging av fremmed- og egenkapitalfinansiering for kunder er også viktige produktområder.

Selskapets resultat etter skatt i 2015 ble -102 millioner kroner (inklusive resultatet for første kvartal). Det store underskuddet i 2015 skyldes hovedsakelig kurstap på 76 millioner kroner knyttet til økte kredittmarginer på obligasjonsporteføljen. SpareBank 1 Markets har etter lønnsomhetsforbedrende tiltak i 2015 styrket kundebasen og basen for inntjening på både kunde- og egenhandel. Selskapets inntekstutvikling fra underliggende drift ble forbedret gjennom 2015.

I SpareBank 1 SMNs markedsområde er selskapet det ledende kapitalmarkedsmiljøet. SpareBank 1 Markets har hovedfokus på kunder hvor selskapet selv har en sterk konkurranseposisjon alene eller i samspill med eierbankene.

Andre selskaper har et samlet overskudd på 9,8 millioner kroner (underskudd 39,0 millioner). Dette er i all hovedsak eiendomsselskaper som leier ut lokaler til SpareBank 1 SMN og andre leietakere.

mCASH

SpareBank 1-bankene annonserte den 15. oktober 2015 erverv av den norske delen av mCASH. Hensikten er å styrke bankens posisjon på nye mobile flater som vennebetaling og mobilbetaling i varehandelen.

Tilfredsstillende finansiering og god likviditet

Banken har en konservativ likviditetsstrategi. Strategien legger vekt på å ha likviditetsreserver som sikrer banken overlevelse i tolv måneder med ordinær drift og uten behov for ny ekstern finansiering.

Banken har likviditetsreserver på 21 milliarder kroner og er dermed finansiert i 24 måneder med ordinær drift uten ny ekstern finansiering.

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder og -produkter. Andelen pengemarkedsfinansiering over ett år var ved årsskiftet på 86 prosent (87 prosent). Tilgangen på finansiering i markedet er tilfredsstillende. Dog har marginalkostnaden på seniorfinansiering i markedet vært tiltakende mot slutten av året.

SpareBank 1 Boligkreditt er bankens viktigste finansieringskilde, og per 31. desember 2015 var utlån på samlet 32 milliarder kroner solgt til SpareBank 1 Boligkreditt.

Rating

Bankens rating hos Moody's og Fitch Ratings er henholdsvis A1 (outlook stable) og A- (outlook stable). Banken ble i mai 2015 oppgradert av Moody's i likhet med flere andre norske banker.

Soliditet

Ren kjernekapitaldekning per 31. desember 2015 ble 13,6 prosent (11,2 prosent). Siden tredje kvartal 2015 har ren kjernekapitaldekning økt med 0,4 prosentpoeng. Endringen i fjerde kvartal tilskrives:

- Økt egenkapital som følge av tilbakeholdt overskudd. Effekten er styrket i fjerde kvartal som følge av lavere utdelingsgrad enn lagt til grunn i kapitaldekningsberegningen i de tre første kvartalene av 2015
- Urealisert gevinst i Visa Norge FLI som følge av salg av Visa Europa til Visa Inc styrker kjernekapitalen. SpareBank 1 SMN har innregnet 74,1 millioner kroner som urealisert verdiendring på Visa Norge FLI mot andre inntekter og kostnader (OCI) i fjerde kvartal 2015 (se note 2)
- Vekst i beregningsgrunnlaget knyttet til overgangsreglene i kapitalkravsforskriften (gulvberegningen) svekker kjernekapitalen noe

Per 31. desember 2015 er regulatoriske krav til ren kjernekapital på 11,0 prosent, inkludert kombinerte bufferkrav. Kravet vil øke til 11,5 prosent fra 30. juni 2016 som følge av varslet økning av motsyklisk buffer til 1,5 prosent.

Styret i SpareBank 1 SMN gjør løpende vurderinger av kapital situasjonen og fremtidige kapitalkrav.

SpareBank 1 SMN er jevnlig i dialog med Finanstilsynet om kapitalnivået. Finanstilsynet har meddelt en kapitalforventning på 14,5 prosent ren kjernekapital per 31. desember 2016. Dette ble behandlet i bankens styre i desember og nytt mål for ren kjernekapitaldekning på minimum 14,5 prosent per 31. desember 2016 ble vedtatt. Finanstilsynet vil ikke fastsette individuelle pilar 2 tillegg for SpareBank 1 SMN før gjennomføring av SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) i 2016.

Styret i SpareBank 1 SMN legger til grunn at gjennomføring av bankens kapitalplan vil sikre at banken når de kapitalkrav markedet forventer og myndighetene setter uten gjennomføring av emisjon.

Styret planlegger med dette for en ren kjernekapitaldekning på 13,5 prosent per 30. juni 2016 (inklusive motsyklisk buffer på 1,5 prosent) og en videre økning til minst 14,5 prosent ved utgangen av 2016.

BN Bank sin næringseiendomsportefølje utgjør per 31. desember 2015 ca. 7,5 milliarder kroner av SpareBank 1 SMN sitt beregningsgrunnlag. Videre avvikling av denne porteføljen vil styrke ren kjernekapitaldekning med ca. 1,1 prosentpoeng. Per 31. desember 2015 er SpareBank 1 SMN sin andel av beregningsgrunnlaget i BN Bank redusert med 1,5 milliarder kroner siden august 2015.

Følgende tiltak er de vesentligste i konsernets kapitalplan:

- Fortsatt god bankdrift gjennom effektivisering og prioritering av lønnsomme segmenter
- Utbyttepolitikken praktiseres med effektiv utdeling på 25 til 35 prosent av konsernresultatet
- Moderat vekst i bankens balansekrevene virksomheter, med prioritering av utlån til husholdninger

Bankens egenkapitalbevis (MING)

Bokført verdi per egenkapitalbevis per 31. desember 2015 inklusive et foreslått utbytte på 2,25 kroner var 67,65 kroner (62,04), og resultatet per egenkapitalbevis ble 7,02 kroner (8,82).

Pris/Inntjening var 7,19 (6,63) og Pris/Bok 0,74 (0,94).

Kursen ved årsskiftet var 50,50 kroner og det er i 2015 utbetalt 2,25 kroner i utbytte per egenkapitalbevis for 2014.

Risikoforhold

Kredittkvaliteten i bankens utlånsportefølje er tilfredsstillende, taps- og misligholdsnivået er lavt, og det foreligger ingen konsentrasjoner i misligholdte og tapsutsatte engasjement.

Banken legger til grunn fallende vekstrate i BNP som følge av reduserte oljeinvesteringer. En svakere norsk krone har virket positivt for norsk eksportnæring, og vil delvis motvirke noe av disse effektene. Banken forventer lav vekst i utlån til midtnorsk næringsliv fremover som følge av begrenset investeringsnivå.

Reallønnsveksten vil være lav, men med et vedvarende lavt rentenivå vurderer banken at tapsrisiko i bankens privatmarkedsportefølje vil være lav. Usikkerheten er først og fremst knyttet til arbeidsledighetsutviklingen. Banken forventer en viss økning i arbeidsledigheten, men legger til grunn at arbeidsledigheten vil være relativt moderat i bankens markedsområder sett under ett.

Kredittetterspørselen fra norske husholdninger har blitt noe redusert, men er fortsatt høyere enn lønnsveksten og vil i stor grad påvirkes av utviklingen i boligprisene. Banken forventer at tap på boliglån fortsatt vil være lave. Dersom boligprisene stagnerer, eller faller, vil det være en risiko for at husholdningenes sparerate øker, noe som vil gi redusert omsetning for deler av norsk næringsliv.

Bankens resultater påvirkes direkte og indirekte av svingningene i verdipapirmarkedene. Den indirekte effekten skyldes i all hovedsak bankens eierandel i SpareBank 1 Gruppen, hvor både forsikringsvirksomheten og fondsforvaltningsaktivitetene påvirkes av svingningene.

Banken er også eksponert for risiko knyttet til tilgang på ekstern finansiering. Dette reflekteres i bankens konservative likviditetsstrategi (se forøvrig avsnittet foran om finansiering og likviditet).

Utsikter

Styret er godt tilfreds med resultatet for 2015. Dette til tross for resultatnedgangen fra 2014, som i hovedsak skyldes store ekstraordinære inntekter i 2014. Banken har oppnådd god vekst i det meget konkurranseutsatte privatmarkedet og har forsterket sin markedsposisjon. Redusert låneetterspørsel fra bedriftsmarkedet i kombinasjon med styrket risikofokus har bidratt til at banken har redusert utlånsveksten i tråd med forutsetningene i kapitalplanen. Bankens datterselskaper og tilknyttede selskaper har ved inngangen til 2016 tilfredsstillende utvikling.

Konjunktursituasjonen ved inngangen til 2016 er preget av lav oljepris og utfordrende markedsvilkår for oljeprisavhengig industri. Ved utgangen av 2015 har problemene innen olje/offshore imidlertid ikke gitt tendenser til økt mislighold i bankens utlånsporteføljer. Arbeidsledigheten i bankens markedsområder sett under ett har ikke økt signifikant. Fortsatt lave oljepriser medfører at usikkerheten rundt bankens eksponering mot oljerelatert virksomhet, spesielt på Sunnmøre, er større ved inngangen til 2016 enn for ett år siden. Bankens mislighold er på et meget lavt nivå, noe som er hovedforklaringen til svært lave individuelle tapsnedskrivninger. Usikkerheten har medført at det er foretatt en økning av bankens gruppevisse nedskrivninger i fjerde kvartal med 51 millioner kroner øremerket denne sektoren. Det ble gjort en tilsvarende avsetning i tredje kvartal på 31 millioner kroner.

Målet om ren kjernekapital på 13,5 prosent innen 30. juni 2016 ble nådd pr 31. desember 2015. Styret har vedtatt et nytt mål på 14,5 prosent som skal være oppnådd innen 31. desember 2016. Styret legger til grunn

at målet vil nås med de virkemidler banken har i sin kapitalplan, som hovedsakelig er god løpende inntjening, redusert vekst spesielt på næringsliv, samt nedbygging av utlånsporteføljen i BN Bank. Banken har handlingsrom til å møte kravene fra myndighetene uten å gjennomføre emisjon. Styret legger til grunn en gradvis økning av utbyttet fremover.

For å styrke bankens konkurransekraft gjennomføres store endringsprosjekter innenfor digitalisering, distribusjon og arbeidsprosesser. Dette vil effektivisere bankdriften og øke kvaliteten på bankens kundeopplevelser.

Selv med de svekkede utsiktene for norsk økonomi forventer styret at også 2016 vil gi tilfredsstillende inntjening for SpareBank 1 SMN.

Trondheim, 2. februar
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal
Styrets leder

Bård Benum
Nestleder

Paul E. Hjelm-Hansen

Aud Skrudland

Morten Loktu

Janne Thyø Thomsen

Arnhild Holstad

Venche Johnsen
Ansatterepresentant

Finn Haugan
Konsernsjef

Resultatregnskap

Morbank					Konsern				
4.kv.14	4.kv.15	2014	2015	(mill. kr)	Note	2015	2014	4.kv.15	4.kv.14
1.091	916	4.223	3.865	Renteinntekter		4.031	4.265	962	1.103
647	490	2.578	2.161	Rentekostnader		2.159	2.475	489	618
444	426	1.644	1.703	Netto renteinntekter	1	1.872	1.790	473	485
262	257	1.031	1.005	Provisjonsinntekter		1.245	1.281	309	323
33	28	104	103	Provisjonskostnader		135	113	38	33
12	10	47	220	Andre driftsinntekter		435	344	107	81
241	238	973	1.123	Netto provisjons- og andre inntekter		1.545	1.512	378	371
-	1	311	471	Utbytte		25	65	3	5
-	-	-	-	Inntekt av eierinteresser		448	527	121	144
9	-33	197	-125	Netto verdiendring på finansielle eiendeler	1,2	-14	128	-15	-58
9	-32	508	346	Netto avk. på finansielle investeringer		459	720	109	91
694	633	3.125	3.172	Sum inntekter		3.876	4.021	959	947
184	148	645	588	Personalkostnader	2	1.093	1.002	280	267
104	111	410	419	Administrasjonskostnader		568	500	157	129
61	68	209	210	Andre driftskostnader		270	287	78	83
349	327	1.265	1.217	Sum driftskostnader	4	1.931	1.789	515	479
344	306	1.860	1.955	Resultat før tap		1.945	2.232	444	467
32	53	83	159	Tap på utlån, garantier m.v.	2,6,7	169	89	56	34
313	252	1.777	1.796	Resultat før skatt	3	1.776	2.143	388	434
60	75	330	325	Skattekostnad		370	362	100	60
-	-	-	-	Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	3	-1	0	-0	0
253	177	1.447	1.471	Periodens resultat		1.406	1.782	287	375

Utvidet resultatregnskap

Morbank					Konsern			
4.kv.14	4.kv.15	2014	2015	(mill. kr)	2015	2014	4.kv.15	4.kv.14
253	177	1.447	1.471	Periodens resultat	1.406	1.782	287	375
				Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat				
-23	109	-111	109	Aktuarielle gevinster og tap pensjoner	115	-117	115	-21
5	-27	29	-27	Skatt på estimatavvik pensjon	-28	31	-28	6
-	-	-	-	Andre inntekter og kostnader tilknyttede og felleskontrollerte foretak	36	-9	0	-12
-17	82	-82	82	Sum	123	-94	88	-27
				Poster som vil bli reklassifisert til resultat				
-	75	-	75	Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg	78	-2	78	-2
-	-	-	-	Andre inntekter og kostnader tilknyttede og felleskontrollerte foretak	1	0	1	0
-	-1	-	-1	Skatt	-1	-	-1	-
-	74	-	74	Sum	78	-2	77	-2
235	333	1.365	1.627	Totalresultat	1.607	1.685	452	345
				Majoritetens andel av periodens totalresultat	1.611	1.676	456	343
				Minoritetens andel av periodens totalresultat	-4	10	-4	2

Utvidet resultatregnskap består av poster ført direkte mot egenkapitalen som ikke er transaksjoner med eiere, jfr IAS 1.

Nøkkeltall

Morbank					Konsern			
4.kv.14	4.kv.15	2014	2015	I prosent av snitt forvaltningskapital:	2015	2014	4.kv.15	4.kv.14
1,48	1,32	1,41	1,34	Netto renteinntekter	1,46	1,52	1,45	1,59
0,80	0,74	0,84	0,89	Netto provisjons- og andre inntekter	1,20	1,28	1,16	1,22
0,03	-0,10	0,44	0,27	Netto avk. på finansielle investeringer	0,36	0,61	0,33	0,30
1,16	1,02	1,09	0,96	Sum driftskostnader	1,50	1,52	1,58	1,58
1,15	0,95	1,60	1,54	Resultat før tap	1,52	1,89	1,36	1,54
0,11	0,17	0,07	0,13	Tap på utlån, garantier m.v.	0,13	0,08	0,17	0,11
1,04	0,78	1,53	1,42	Resultat før skatt	1,38	1,82	1,19	1,43
0,50	0,52	0,40	0,38	Kostnader/ inntekter	0,50	0,44	0,54	0,51
		70 %	72 %	Innskuddsdekning	68 %	67 %		
9,4 %	6,0 %	14,1 %	13 %	Egenkapitalavkastning	10,7 %	15,1 %	8,4 %	12,1 %

Balanse

Morbank			Konsern		
31.12.14	31.12.15	(mill. kr)	Note	31.12.15	31.12.14
4.676	3.270	Kontanter og fordringer på sentralbanker		3.270	4.676
4.364	5.883	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		2.407	1.289
86.920	90.129	Brutto utlån til kunder	5,8	93.974	90.578
-164	-174	- Individuelle nedskrivninger	6,7,8	-183	-172
-278	-358	- Nedskrivning på grupper av utlån	6	-376	-295
86.478	89.596	Netto utlån til kunder		93.415	90.112
14.177	15.752	Sertifikater og obligasjoner	15	15.752	14.177
7.972	7.606	Derivater	14	7.524	7.877
257	337	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	2,15	1.485	708
3.361	3.624	Investering i eierinteresser		5.522	5.129
2.490	2.927	Investering i konsernselskaper		-	-
101	222	Virksomhet holdt for salg		16	45
447	447	Goodwill		528	526
297	431	Øvrige eiendeler	9	1.996	1.509
124.619	130.095	Eiendeler		131.914	126.047
9.123	8.155	Innskudd fra kredittinstitusjoner		8.155	9.123
61.202	65.091	Innskudd fra og gjeld til kunder	10	64.090	60.680
33.001	35.154	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11	35.154	33.001
6.252	5.366	Derivater	15	5.414	6.252
846	868	Annen gjeld	12	1.734	1.095
-	-	Virksomhet holdt for salg		0	-
3.371	3.463	Ansvarlig lånekapital	11	3.463	3.371
113.795	118.097	Sum gjeld		118.010	113.523
2.597	2.597	Eierandelskapital		2.597	2.597
-0	-0	Egenbeholdning eierandelskapital		-21	-0
895	895	Overkursfond		895	895
3.122	3.790	Utjevningfond		3.790	3.122
292	292	Avsatt utbytte		292	292
160	40	Avsatt gaver		40	160
3.619	4.105	Grunnfondskapital		4.105	3.619
139	279	Fond for urealiserte gevinster		290	148
-	-	Annen egenkapital		1.597	1.620
		Ikke-kontrollerende eierinteresser		318	72
10.824	11.998	Sum egenkapital	13	13.904	12.524
124.619	130.095	Gjeld og egenkapital		131.914	126.047

Kontantstrømoppstilling

Morbank			Konsern	
31.12.14	31.12.15	(mill. kr)	31.12.15	31.12.14
1.447	1.471	Periodens resultat etter skatt	1.406	1.782
40	70	Av- og nedskrivninger	104	109
83	159	Tap på utlån/garantier	169	89
1.569	1.700	Tilført fra årets virksomhet	1.678	1.980
-3.395	224	Reduksjon/(økning) øvrige fordringer	-190	-3.333
3.123	-782	Økning/(reduksjon) annen kortsiktig gjeld	-112	3.058
-9.733	-3.277	Reduksjon/(økning) utlån	-3.472	-10.134
-362	-1.520	Reduksjon/(økning) utlån kredittinstitusjoner	-1.118	-97
4.819	3.889	Økning/(reduksjon) innskudd kunder	3.410	4.753
2.542	-968	Økning/(reduksjon) innskudd kredittinst.	-968	2.542
2.761	-1.575	Reduksjon/(økning) sertifikater og obligasjoner	-1.575	2.761
1.324	-2.311	A) Netto likviditetsendring fra virksomhet	-2.351	1.529
-32	-61	Investering i varige driftsmidler	-50	-83
-	1	Innbetalinger fra salg av bygninger/driftsmidler	1	-
-258	-821	Reduksjon/(økning) tilknyttede- og/konsernselskaper	-98	-498
235	-6	Reduksjon/(økning) aksjer og eierinteresser	-702	319
-55	-887	B) Netto likviditetsendring investeringer	-849	-261
51	93	Økning/(reduksjon) i ansvarlig lånekapital	93	51
0	-1	Innbetalinger knyttet til egenkapitalbevis	-1	0
-227	-292	Utbetalt utbytte	-292	-227
-124	-160	Besluttet gaveutdeling	-160	-124
-1.085	2.153	Økning/(reduksjon) annen langsiktig gjeld	2.153	-1.085
-1.385	1.792	C) Netto likviditetsendringer finansiering	1.792	-1.385
-117	-1.405	A) + B) + C) Netto endringer i likvider i året	-1.405	-117
4.793	4.676	Likviditetsbeholdning per 1.1	4.676	4.793
4.676	3.270	Likviditetsbeholdning per utgangen av kvartalet	3.270	4.676
-117	-1.405	Endring i likviditetsbeholdning	-1.405	-117

Endring i egenkapital

Morbank (mill. kr)	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital				Sum
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Grunnfonds- kapital	Utjevnings- fond	Utbytte	Gaver	Fond for urealiserte gevinster	
Egenkapital per 1.1.14	2.597	895	3.276	2.496	227	124	195	9.811
Periodens resultat	-	-	372	679	292	160	-57	1.447
Utvidede resultatposter								
Estimatavvik pensjoner	-	-	-29	-53	-	-	-	-82
Sum utvidede resultatposter	-	-	-29	-53	-	-	-	-82
Totalresultat for perioden	-	-	343	627	292	160	-57	1.365
Transaksjoner med eierne								
Utbetalt utbytte for 2013	-	-	-	0	-227	-	-	-227
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-124	-	-124
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	-0	-	-	0	-	-	-	0
Sum transaksjoner med eierne	-0	-	-	0	-227	-124	-	-351
Egenkapital per 31.12.14	2.597	895	3.619	3.122	292	160	139	10.824
Egenkapital per 1.1.15	2.597	895	3.619	3.122	292	160	139	10.824
Periodens resultat	-	-	457	616	292	40	66	1.471
Utvidede resultatposter								
Urealiserte verdier aksjer tilgjengelig for salg	-	-	-	-	-	-	74	74
Estimatavvik pensjoner	-	-	29	53	-	-	-	82
Sum utvidede resultatposter	-	-	29	53	-	-	74	156
Totalresultat for perioden	-	-	486	669	292	40	140	1.627
Transaksjoner med eierne								
Utbetalt utbytte for 2014	-	-	-	-	-292	-	-	-292
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-160	-	-160
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	-	-	-	-1	-	-	-	-1
Sum transaksjoner med eierne	-	-	-	-1	-292	-160	-	-453
Egenkapital per 31.12.15	2.597	895	4.105	3.790	292	40	279	11.998

Konsern	Kontrollerende eierinteresser									
	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital						
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Grunnfonds- kapital	Utjevnings- fond	Utbytte	Gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egen- kapital	Ikke- kontrollerende eier- interesser	Sum egenkapital
(mill. kr)										
Egenkapital per 1.1.14	2.597	895	3.276	2.496	227	124	206	1.354	67	11.242
Periodens resultat	-	-	372	679	292	160	-57	325	10	1.782
Utvidede resultatposter										
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	-9	-	-9
Urealiserte verdier aksjer tilgjengelig for salg	-	-	-	-	-	-	-2	-	-	-2
Estimatavvik pensjoner	-	-	-29	-53	-	-	-	-3	-	-85
Sum utvidede resultatposter	-	-	-29	-53	-	-	-2	-12	-	-96
Totalresultat for perioden	-	-	343	627	292	160	-59	313	10	1.686
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte for 2013	-	-	-	-	-227	-	-	-	-	-227
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-124	-	-	-	-124
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	-0	-	-0	-	-	-	-	-	-	-0
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	-	-	-	-	-40	-	-40
Andre transaksjoner tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	-8	-	-8
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	-5	-5
Sum transaksjoner med eierne	-0	-	-0	-	-227	-124	-	-48	-5	-404
Egenkapital per 31.12.14	2.597	895	3.619	3.122	292	160	148	1.620	72	12.524

Konsern	Kontrollerende eierinteresser									
	Innskutt egenkapital				Opptjent egenkapital					
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Grunnfonds- kapital	Utjevnings- fond	Utbytte	Gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egen- kapital	Ikke- kontrollerende eier- interesser	Sum egenkapital
(mill. kr)										
Egenkapital per 1.1.15	2.597	895	3.619	3.122	292	160	148	1.620	72	12.524
Periodens resultat	-	-	457	616	292	40	66	-61	-4	1.406
Utvidede resultatposter										
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	37	-	37
Urealiserte verdier aksjer tilgjengelig for salg	-	-	-	-	-	-	77	-	-	77
Estimatavvik pensjoner	-	-	29	53	-	-	-	4	1	87
Sum utvidede resultatposter	-	-	29	53	-	-	77	41	1	201
Totalresultat for perioden	-	-	486	669	292	40	142	-20	-3	1.607
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte for 2014	-	-	-	-	-292	-	-	-	-	-292
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-160	-	-	-	-160
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	-	-	-	-1	-	-	-	-	-	-1
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4
Andre transaksjoner tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	-3	-	-3
Egne egenkapitalbevis i SB1 Markets*	-21	-	-	-	-	-	-	-5	-	-25
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	249	249
Sum transaksjoner med eierne	-21	-	-	-1	-292	-160	-	-3	249	-227
Egenkapital per 31.12.15	2.576	895	4.105	3.790	292	40	290	1.597	318	13.904

*Beholdning av egne egenkapitalbevis som ledd i SpareBank 1 Markets' tradingaktivitet.

Egenkapitalbevisbrøk

(mill. kr)	31.12.15	31.12.14
Eierandelskapital	2.597	2.597
Utjevningsfond	3.790	3.122
Overkursfond	895	895
Fond for urealiserte gevinster	179	90
A. Sum egenkapitalbeviserernes kapital	7.461	6.704
Grunnfondskapital	4.105	3.619
Fond for urealiserte gevinster	100	49
B. Sum grunnfondskapital	4.205	3.668
Avsetning gaver	40	160
Avsatt utbytte	292	292
Egenkapital ekskl. periodens resultat	11.998	10.824
Egenkapitalbevisbrøk A/(A+B)	63,96 %	64,64 %
Egenkapitalbevisbrøk til disponering	63,96 %	64,64 %

Resultater fra kvartalregnskapene

Konsern (mill. kr)	4. kv 2015	3. kv 2015	2. kv 2015	1. kv 2015	4. kv 2014	3. kv 2014	2. kv 2014	1. kv 2014	4. kv 2013
Renteinntekter	962	1.058	992	1.019	1.103	1.080	1.055	1.027	1.059
Rentekostnader	489	593	525	552	618	617	625	615	624
Netto renteinntekter	473	466	467	467	485	463	430	412	436
Provisjonsinntekter	309	317	313	306	323	314	326	318	323
Provisjonskostnader	38	38	32	27	33	28	28	25	25
Andre driftsinntekter	107	99	132	97	81	74	96	93	84
Netto provisjons- og andre inntekter	378	378	413	377	371	361	394	385	382
Utbytte	3	0	22	0	5	0	14	46	0
Inntekt av eierinteresser	121	78	120	129	144	170	131	82	98
Netto verdiendring på finansielle eiendeler	-15	-91	23	69	-58	1	56	129	58
Netto avk. på finansielle investeringer	109	-13	165	198	91	170	201	257	156
Sum inntekter	959	831	1.044	1.042	947	993	1.026	1.055	974
Personalkostnader	280	264	283	267	267	235	245	254	222
Administrasjonskostnader	157	137	147	126	129	122	126	123	134
Andre driftskostnader	78	65	66	61	83	68	72	64	110
Sum driftskostnader	515	466	496	454	479	425	443	441	465
Resultat før tap	444	364	548	588	467	568	583	614	508
Tap på utlån, garantier m.v.	56	56	35	22	34	24	15	17	32
Resultat før skatt	388	309	513	567	434	545	568	597	476
Skattekostnad	100	61	83	126	60	101	103	99	110
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	-0	0	-0	-0	0	-1	-1	1	-4
Periodens resultat	287	248	430	441	375	443	464	500	361

Nøkkeltall fra kvartalregnskapene

Konsern (mill. kr)	4. kv 2015	3. kv 2015	2. kv 2015	1. kv 2015	4. kv 2014	3. kv 2014	2. kv 2014	1. kv 2014	4. kv 2013
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning per kvartal	8,4%	7,4%	13,4%	14,1%	12,1%	14,8%	16,0%	17,7%	13,1%
Kostnadsprosent	54 %	56 %	47 %	44 %	51 %	43 %	43 %	42 %	48 %
Balansetall fra kvartalsregnskapene									
Utlån til kunder (brutto)	93.974	94.917	94.179	92.311	90.578	86.724	85.465	79.606	80.548
Brutto utlån til kunder inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	127.378	126.180	124.519	122.933	120.435	116.464	114.819	111.800	112.283
Innskudd fra kunder	64.090	63.620	66.186	60.589	60.680	58.091	59.402	54.643	55.927
Forvaltningskapital	131.914	129.237	130.888	123.687	126.047	117.194	118.758	111.609	115.360
Kvartalets gjennomsnittlige forvaltningskapital	130.575	130.063	127.288	124.867	121.620	117.976	115.184	113.485	113.668
Utlånsvekst inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt siste 12 mnd	5,8 %	8,3 %	8,4 %	10,0 %	7,3 %	5,4 %	5,1 %	4,4 %	6,8 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	5,6 %	9,5 %	11,4 %	10,9 %	8,5 %	8,5 %	8,5 %	5,4 %	7,3 %
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt									
Tapsprosent utlån, annualisert	0,18 %	0,18 %	0,11 %	0,07 %	0,11 %	0,08 %	0,05 %	0,06 %	0,12 %
Misligholdte eng. i % av brutto utlån	0,13 %	0,17 %	0,23 %	0,19 %	0,22 %	0,29 %	0,29 %	0,24 %	0,34 %
Andre tapsutsatte eng. i % av brutto utlån	0,30 %	0,36 %	0,30 %	0,18 %	0,18 %	0,18 %	0,18 %	0,21 %	0,14 %
Soliditet									
Ren kjernekapitaldekningsprosent	13,6 %	13,2 %	12,7 %	12,3 %	11,2 %	11,5 %	11,4 %	11,1 %	11,1 %
Kjernekapitalprosent	15,6 %	15,2 %	14,6 %	14,3 %	13,0 %	13,4 %	13,3 %	12,9 %	13,0 %
Kapitaldekningsprosent	18,3 %	17,9 %	17,3 %	17,0 %	15,7 %	16,1 %	15,0 %	14,8 %	14,7 %
Kjernekapital	13.988	13.451	13.142	12.713	12.382	12.302	11.635	11.303	10.989
Netto ansvarlig kapital	16.378	15.886	15.577	15.147	14.937	14.826	13.164	12.893	12.417
Egenkapitalbevis (EKB)*									
Børskurs ved utgangen av kvartalet	50,50	54,00	65,50	59,50	58,50	59,25	54,25	53,75	55,00
Antall utstedte bevis (i mill.)	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83
Bokført egenkapital per EKB, i kr	67,65	65,52	64,18	61,95	62,04	60,53	58,32	56,39	55,69
Resultat per EKB, majoritetsandel, i kr per kvartal	1,45	1,26	2,13	2,18	1,85	2,19	2,29	2,48	1,79
Pris / Resultat per EKB (annualisert)	8,71	10,72	7,70	6,81	7,89	6,75	5,91	5,42	7,68
Pris / Bokført egenkapital	0,74	0,82	1,02	0,96	0,94	0,98	0,93	0,95	0,99

*)Nøkkeltallene er korrigert for emisjoner

Noter

Innholdsfortegnelse

Note 1 - Regnskapsprinsipper	29
Note 2 - Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger	30
Note 3 - Segmentrapportering	32
Note 4 - Driftskostnader	34
Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring	35
Note 6 - Tap på utlån og garantier	36
Note 7 - Nedskrivning på utlån og garantier	37
Note 8 - Misligholdte og tapsutsatte engasjement	38
Note 9 - Øvrige eiendeler	39
Note 10 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	40
Note 11 - Gjeld stiftet ved utsendelse av verdipapirer	41
Note 12 - Annen gjeld	42
Note 13 - Kapitaldekning	43
Note 14 - Finansielle instrumenter og motregning	45
Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	46

Note 1 - Regnskapsprinsipper

SpareBank 1 SMN avlegger kvartalsregnskapet i samsvar med børsforskrift, børsregler og International Financial Reporting Standards (IFRS), godkjent av EU, herunder IAS 34 om delårsrapportering. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2014. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med følgende unntak:

IFRIC 21 Avgifter

Formuesskatt

Fortolkningen omhandler når en forpliktelse til å betale en avgift skal innregnes. For SpareBank 1 SMN har dette medført endring i behandlingen formuesskatt. Formuesskatt beregnes av bankens formue ved årets slutt og innregnes derfor i desember i regnskapsåret. Tidligere år er denne periodisert månedlig.

Sikringsfondsavgift

Avgiften til Bankenes Sikringsfond legges normalt på bakgrunn av gjennomsnittlig garanterte innskudd og gjennomsnittlig beregningsgrunnlag for tidligere kvartaler. Det er ikke regulert hvorvidt en utreden fra ordningen vil medføre tilbakebetaling av for mye innbetalt avgift. Praksis har vært en pro-rata belastning ved innmelding. Praksis og hensynet til likebehandling tilsier pro-rata også ved utmelding. Finansdepartementet vil beslutte dette ved enkeltvedtak. Dette har betydning for når avgiften skal innregnes i regnskapet. SpareBank 1 SMN har i 2015 videreført tidligere praksis ved at avgiften periodiseres månedlig.

SpareBank 1 SMN implementerte IFRIC 21 første januar 2015.

Øvrige endringer

Konsernet har fra første kvartal 2015 endret presentasjonen av påløpte renter. Påløpte renter presenteres nå sammen med det underliggende finansielle instrumentet. Disse er tidligere presentert som andre eiendeler og annen gjeld. Historiske tall for 2014 er omarbeidet tilsvarende.

Note 2 - Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimer, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I fjorårets årsregnskap er det redegjort nærmere for vesentlige estimer og forutsetninger i note 3 Kritiske estimer og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper.

Pensjoner

Det er foretatt ny beregning av konsernets pensjonsforpliktelser per 31. desember 2015. For ytterligere beskrivelse av de ulike pensjonsordningene, se note 25 i årsrapporten for 2014. Konsernets pensjonsforpliktelser regnskapsføres i henhold til IAS 19R. Estimatavvik føres derfor direkte mot egenkapitalen og presenteres under andre inntekter og kostnader.

Økonomiske forutsetninger	31.12.14	1.1.15	31.12.15
Diskonteringssats	2,30 %	2,30 %	2,70 %
Avkastning	2,30 %	2,30 %	2,70 %
Lønnsregulering	2,50 %	2,50 %	2,25 %
G-regulering	2,50 %	2,50 %	2,50 %
Pensjonsregulering	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Arbeidsgiveravgift	14,10 %	14,10 %	14,10 %

Demografiske forutsetninger

Dødelighet, Giftmålsannsynlighet etc	K2013 BE
Uførhet	IR73
Frivillig avgang	2% til 50år, 0% etter 50år

Bevegelse hittil i år konsern (mill.kr)	Sikret	Usikret	Totalt
Netto pensjonsforpliktelse IB	1	25	26
Korrigerings mot EK IB	-8	-	-8
Korrigerings mot EK UB	-107	-1	-108
Netto pensjonskostnad	32	2	34
Foretakets tilskudd	-36	-	-36
Utbetalinger over drift	-	-1	-1
Netto pensjonsforpliktelse 31.12.15	-119	25	-94

Finansiell status konsern (mill. kr)	31.12.15	31.12.14
Pensjonsforpliktelse	711	768
Verdi av pensjonsmidler	-808	-746
Netto pensjonsforpliktelse før arbeidsgiveravgift	-97	22
Arbeidsgiveravgift	4	4
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift	-94	26

Pensjonskostnad konsern (mill.kr)	31.12.15	31.12.14
Ytelsesbasert pensjon opptjent i perioden	28	26
Renter	-0	-2
Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad inkl. AFP gammel ordning	28	23
Arbeidsgiveravgift	5	4
Innskuddspensjon og ny AFP	42	35
Periodens pensjonskostnad	75	62

Overtakelse av aksjer i SpareBank 1 Markets

SpareBank 1 SMN integrerte sin markedsvirksomhet i SpareBank 1 Markets mot oppgjør i aksjer første april 2015. SpareBank 1 SMN eier med dette 73,4 prosent (27,3 prosent) av aksjene i SpareBank 1 Markets og selskapet konsolideres fra og med andre kvartal 2015.

Eierandelen er i fjerde kvartal økt til 73,46 prosent som følge av emisjon. Øvrige eiere er SpareBank 1 Nord-Norge 10,0 prosent, Samarbeidende Sparebanker 10,0 prosent, Sparebanken Hedmark 6,1 prosent og andre eiere 0,6 prosent. Eierne ønsker å forsterke et fullverdig produkt- og tjenestetilbud innenfor markedssegmentet, samt realisere samordningsgevinster.

Det er utarbeidet en oppkjøpsanalyse i samsvar med IFRS 3 hvor identifiserbare eiendeler og forpliktelser er vurdert til virkelig verdi på overtagelsestidspunktet. Forskjellen mellom konsernets anskaffelseskost og bokført verdi av netto eiendeler i SpareBank 1 Markets gir en inntektsføring på omlag 20 millioner kroner i konsernregnskapet for andre kvartal. I tillegg etableres ny kostpris på tidligere eierandeler som gir en inntektsføring i konsernregnskapet på omlag 16 millioner kroner. I morbankens regnskap medfører salg av markedsvirksomheten en inntektsføring på 183 millioner kroner. I tillegg er aksjen i SpareBank 1 Markets nedskrevet med 28 millioner kroner i morbanken.

Redusert eierandel i SpareBank 1 Finans Midt-Norge

Fra juni 2015 har datterselskapet SpareBank 1 Finans Midt-Norge fått åtte nye SamSpar-banker som nye samarbeidspartnere og eiere. Fra før var Sparebank 1 Nordvest og Sparebank 1 Søre Sunnmøre på eiersiden, slik at Samarbeidende Sparebanker nå har en eierandel på 27,9 prosent. SpareBank 1 SMN reduserte sin eierandel i selskapet fra 90,1 prosent til 72,1 prosent. Med Samarbeidende Sparebanker på eiersiden er selskapet tilstede i ti ulike fylker godt spredt i Midt- og Sør-Norge, Nord- og Sør-Trøndelag, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Oppland, Buskerud, Telemark, Akershus, Vestfold og Østfold.

Urealisert gevinst i Visa Norge FLI som følge av Salg av Visa Europa til Visa Inc

Den andre november 2015 ble det offentliggjort en avtale mellom Visa Europe Ltd. og Visa Inc. der Visa Inc kjøper samtlige aksjer i Visa Europa. Transaksjonen består av et kontantvederlag på EUR 11,5 milliarder, konvertible preferanseaksjer på tidspunktet for annonsering estimert til EUR 5,0 milliarder, og et betinget kontantvederlag på inntil EUR 4,7 milliarder, som utbetales fire år etter gjennomføring av Transaksjonen. Faktisk gjennomføring er betinget av godkjenning av konkurransemyndigheter i EU og Jersey og vil først finne sted i andre kvartal 2016.

SpareBank1 SMN er medlem av foreningen Visa Norge FLI («Visa Norge»), som er aksjonær i Visa Europe Ltd. Transaksjonen vil, dersom den gjennomføres, øke bokført verdi av egenkapitalen i Visa Norge betydelig. SpareBank1 SMN har mottatt informasjon fra Visa Norge som gir et foreløpig estimat på forventet salgsproveny til Visa Norge. Estimater er usikkert og er basert på ulike forutsetninger. Prinsipp for allokering av proveny mellom medlemmer av Visa Norge er ikke endelig avklart, men Visa Norge har klargjort sin intensjon om å allokere provenyet til sine medlemmer, og indikert at medlemmenes stemmerettsandel i Visa Norge kan benyttes til estimeringsformål.

Etter gjennomføring av transaksjonen vil Visa Norge motta sin andel av vederlaget for salget av aksjen. Først etter en beslutning i styret i Visa Norge vil midler kunne utdeles til medlemmene i foreningen. En slik utdeling vil derfor tidligst først kunne finne sted i andre kvartal 2016.

SpareBank1 SMN har foretatt grundige vurderinger av den regnskapsmessige håndteringen av transaksjonen, herunder vurderinger av likviditet i forventet tildelte preferanseaksjer, aksjekursrisiko, valutarisiko, skatterisiko og gjennomføringsrisiko i transaksjonen. I beregningen er det ikke estimert en verdi av betinget kontantvederlag, som kan komme til utbetaling fire år etter gjennomføring av transaksjonen, da vilkårene som ligger til grunn for slik fremtidig utbetaling så langt ikke er kjent. Eierinteressen i Visa Norge FLI er vurdert å være en finansiell eiendel og klassifisert i kategorien tilgjengelig for salg.

Etter IAS 39.46 skal eiendeler som er klassifisert som tilgjengelig for salg regnskapsføres til virkelig verdi så lenge virkelig verdi kan måles pålitelig. SpareBank1 SMN har innregnet som urealisert verdiendring sin andel av forventet vederlag. Estimater på vederlaget som vil mottas i andre kvartal 2016 er beheftet med stor usikkerhet og kan endre seg frem til tidspunktet for utbetaling. SpareBank1 SMN har innregnet 74,7 millioner som urealisert verdiendring på Visa Norge FLI mot andre inntekter og kostnader (OCI) i fjerde kvartal 2015.

Det er antatt at en utdeling fra Visa Norge til deltakerbankene vil omfattes av fritaksmetoden, slik at netto effekt på utvidet resultat etter skatt i fjerde kvartal 2015 blir 74,1 millioner.

Note 3 - Segmentrapportering

For datterselskapene oppgis tall fra de respektive selskapsregnskapene, mens for tilknyttede og felleskontrollerte selskaper som tas inn etter egenkapitalmetoden oppgis konsernets resultatandel etter skatt samt bokført verdi av investeringen på konsernnivå.

Segmentet SB1 Markets består fra andre kvartal 2015 av datterselskapet SpareBank 1 Markets. SpareBank 1 Markets ble et datterselskap fra første april 2015 da SpareBank 1 SMN integrerte sine markedsvirksomhet i SpareBank 1 Markets og samtidig økte sin eierandel til 73,3 prosent. Som følge av dette er resultatet per 31. desember 2015 resultatet for andre til fjerde kvartal. Eierandelen er i fjerde kvartal økt til 73,46 prosent som følge av emisjon.

I rapporteringen for første kvartal 2015 og tidligere bestod segmentet Markets av SpareBank 1 SMN sin egen markedsvirksomhet i morbanken. Resultatet for første kvartal 2015 er i andre kvartal flyttet til kolonnen øvrige/elimineringer. For 2014 består segmentet Markets fortsatt av bankens egen markedsvirksomhet

Konsern 31. des 2015

Resultatregnskap (mill. kr)	Privat- marked	Nærings- liv	SB1		SB 1		SB1 Regnskaps- huset SMN	SB1 Gruppen	BN Bank	Øvrige/elim	Total
			Markets	EM 1	Finans	MN					
Netto renteinntekter	907	922	-2	4	154	-0	-	-	-	-112	1.872
Renter av anvendt kapital	41	48	-	-	-	-	-	-	-	-89	-
Sum renteinntekter	948	971	-2	4	154	-0	-	-	-	-202	1.872
Netto provisjons- og andre inntekter	715	180	56	360	33	197	-	-	-	5	1.545
Netto avkastning på finansielle investeringer ***)	1	13	50	-	-	-	251	41	101	458	
Sum inntekter *	1.663	1.164	104	364	187	197	251	41	-96	3.876	
Sum driftskostnader	779	353	188	317	97	162	-	-	35	1.931	
Resultat før tap	884	810	-85	47	91	35	251	41	-131	1.945	
Tap på utlån, garantier m.v.	11	151	-	-	8	-	-	-	-2	169	
Resultat før skatt inkl. res. virksomhet holdt for salg	873	659	-85	47	83	35	251	41	-129	1.776	
EK avkastning **)	15,8 %	12,4 %								10,7 %	
Balanse											
Utlån til kunder	84.981	37.226	-	-	4.376	-	-	-	796	127.378	
Herav solgt SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	-32.061	-1.343	-	-	-	-	-	-	-	-33.404	
Individuell nedskrivning utlån	-28	-146	-	-	-7	-	-	-	-2	-183	
Gruppenedskrivning utlån	-95	-264	-	-	-18	-	-	-	1	-376	
Andre eiendeler	140	3	1.456	281	4	144	1.509	1.157	33.803	38.499	
Sum eiendeler	52.937	35.476	1.456	281	4.355	144	1.509	1.157	34.598	131.914	
Innskudd fra og gjeld til kunder	33.534	30.367	-	-	-	-	-	-	188	64.090	
Annen gjeld og egenkapital	19.402	5.108	1.456	281	4.355	144	1.509	1.157	34.410	67.824	
Sum egenkapital og gjeld	52.937	35.476	1.456	281	4.355	144	1.509	1.157	34.598	131.914	

Konsern 31. desember 2014

	Privat- marked	Nærings- liv	Markets	EM 1	Finans	SB 1 MN	SB 1 Regnskaps- huset SMN	SB1 Gruppen	BN Bank	Øvrige/elim	Total
Resultatregnskap (mill. kr)											
Netto renteinntekter	873	840	-9	5		130	6	-	-	-55	1.790
Renter av anvendt kapital	40	67	-0	-		-	-	-	-	-107	-
Sum renteinntekter	913	906	-9	5		130	6	-	-	-162	1.790
Netto provisjons- og andre inntekter	762	159	19	359		-4	182	-	-	35	1.512
Netto avkastning på finansielle investeringer ***)	1	29	27	-		-	-	358	93	212	720
Sum inntekter *	1.675	1.095	37	364		126	188	358	93	85	4.021
Sum driftskostnader	809	318	58	313		50	148	-	-	93	1.789
Resultat før tap	867	777	-21	51		75	40	358	93	-7	2.232
Tap på utlån, garantier m.v.	6	77	-	-		8	-	-	-	-2	89
Resultat før skatt inkl. res. virksomhet holdt for salg	861	699	-21	51		68	40	358	93	-6	2.144
EK avkastning **)	19,2 %	10,0 %									15,1 %
Balanse											
Utlån til kunder	78.388	36.872	-	-		3.637	-	-	-	1.537	120.435
Herav solgt SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	-28.490	-1.366	-	-		-	-	-	-	-1	-29.857
Individuell nedskrivning utlån	-25	-139	-	-		-8	-	-	-	-0	-172
Gruppenedskrivning utlån	-90	-188	-	-		-16	-	-	-	-0	-295
Andre eiendeler	240	457	-	284		11	139	1.421	1.201	32.218	35.936
Sum eiendeler	49.987	35.636	-	284		3.625	139	1.421	1.201	33.754	126.047
Innskudd fra og gjeld til kunder	31.589	28.463	-	-		-	-	-	-	629	60.680
Annen gjeld og egenkapital	18.398	7.173	-	284		3.625	139	1.421	1.201	33.125	65.367
Sum egenkapital og gjeld	49.987	35.636	-	284		3.625	139	1.421	1.201	33.754	126.047
*) En del av kapitalmarkeds-inntektene (Markets) er fordelt på PM og BM.											
**) Fra og med tredje kvartal 2014 er regulatorisk kapital lagt til grunn ved beregning av anvendt kapital i PM og Næringsliv. Denne kapitalen er oppgrosset til 13,5 prosent for å være i tråd med bankens kapitalplan											
***) Spesifikasjon av netto avkastning på finansielle eiendeler inkl. holdt for salg (mill. kr)											
							2015	2014			
Kursgevinst/utbytte på aksjer							62	202			
Obligasjoner og derivater							-90	-66			
Endret verdsettelsesmodell fastrentelån							-64	-			
Valuta- og renteforretninger Markets							102	57			
Sum verdiendringer finansielle eiendeler							11	193			
SpareBank 1 Gruppen							251	358			
SpareBank 1 Boligkreditt							80	38			
SpareBank 1 Næringskreditt							30	41			
BN Bank							41	93			
SpareBank 1 Kredittkort							21	2			
Selskaper eid av SpareBank 1 SMN Invest							27	31			
Andre selskaper							-2	-34			
Sum avkastning på eierinteresser							448	527			
Sum							458	720			

Note 4 - Driftskostnader

Morbank			Konsern	
31.12.14	31.12.15	(mill. kr)	31.12.15	31.12.14
645	588	Personalkostnader	1.093	1.002
199	194	IT-kostnader	240	223
21	18	Porto og verditransport	22	25
44	55	Markedsføring	96	81
40	41	Avskrivninger	104	109
119	123	Driftskostnader faste eiendommer	100	93
66	68	Kjøpte tjenester	105	78
131	129	Øvrige driftskostnader	171	178
1.265	1.217	Sum driftskostnader	1.931	1.789

Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern	
31.12.14	31.12.15	(mill. kr)	31.12.15	31.12.14
7.042	8.515	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	8.674	7.158
1.213	1.485	Havbruk	1.807	1.367
2.069	2.387	Industri og bergverk	2.675	2.330
3.221	3.141	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	3.598	3.717
2.509	2.482	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	2.666	2.671
5.616	6.043	Sjøfart og offshore	6.066	5.638
14.002	14.377	Eiendomsdrift	14.346	14.075
3.445	2.019	Forretningsmessig tjenesteyting	1.777	3.681
2.696	2.859	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	3.355	3.141
280	192	Offentlig forvaltning	211	300
2.252	1.458	Øvrige sektorer	1.477	2.270
44.347	44.958	Sum næring	46.653	46.348
72.430	78.575	Lønnstakere	80.725	74.087
116.777	123.533	Sum utlån inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	127.378	120.435
28.393	31.944	Herav Boligkreditt	31.944	28.393
1.463	1.460	Herav Næringskreditt	1.460	1.463
86.920	90.129	Brutto utlån i balansen	93.974	90.578

Note 6 - Tap på utlån og garantier

Morbank

Tap på utlån (mill. kr)	31.12.15			31.12.14		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	2	9	11	-4	18	14
+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	-	80	80	-	-	-
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	7	58	65	10	41	51
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	8	4	12	12	16	28
- Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	6	3	9	12	-2	10
Sum tap på utlån og garantier	11	148	159	6	77	83

Konsern

Tap på utlån (mill. kr)	31.12.15			31.12.14		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	3	9	11	-9	8	-1
+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	2	80	82	-	-	-
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	8	59	67	14	51	66
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	13	7	21	15	20	35
- Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	8	4	12	13	-2	11
Sum tap på utlån og garantier	18	151	169	8	81	89

Note 7 - Nedskrivning på utlån og garantier

Morbank

	31.12.15			31.12.14		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Individuelle nedskrivninger (mill. kr)						
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 01.01.*	25	139	164	28	122	150
- Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	7	58	65	10	41	51
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	2	40	43	6	13	19
+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	1	21	22	1	0	2
+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	10	86	96	11	72	83
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier	27	148	174	25	139	164

*) Individuelle tapsnedskrivninger på garantier, 1,4 mill. kroner, er oppført i balansen som gjeld under 'Andre forpliktelser'

	31.12.15			31.12.14		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Gruppenedskrivninger (mill.kr)						
Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 1.1.	90	188	278	90	188	278
Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	-	80	80	-	-	-
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier	90	268	358	90	188	278

Konsern

	31.12.15			31.12.14		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Individuelle nedskrivninger (mill. kr)						
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 01.01.*	27	145	172	36	137	173
- Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	8	59	67	14	51	66
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	3	42	46	7	15	22
+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	1	21	22	1	1	2
+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	13	88	101	11	73	84
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier	30	153	183	27	145	172

*) Individuelle tapsnedskrivninger på garantier, 1,4 mill. kroner, er oppført i balansen som gjeld under 'Andre forpliktelser'

	31.12.15			31.12.14		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Gruppenedskrivninger (mill. kr)						
Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 1.1.	94	201	295	94	201	295
Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	2	80	82	-	-	-
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier	96	281	376	94	201	295

Note 8 - Misligholdte og tapsutsatte engasjement

Morbank

	31.12.15			31.12.14		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Misligholdte utlån (mill. kr)						
Brutto mislighold over 90 dager *)	133	38	171	134	90	224
- Individuelle nedskrivninger	15	8	23	18	45	63
Netto misligholdte utlån	119	30	148	116	45	162
Avsetningsgrad	11 %	22 %	13 %	13 %	50 %	28 %
Andre tapsutsatte engasjement						
Tapsutatte engasjement (ikke misligholdt)	45	341	387	15	193	208
- Individuelle nedskrivninger	13	138	151	7	95	101
Netto andre tapsutsatte engasjement	32	204	236	9	98	107
Avsetningsgrad	29 %	40 %	39 %	43 %	49 %	49 %

*) Det foreligger ikke mislighold på lån i garantiporteføljen overtatt fra BN Bank per fjerde kvartal

Konsern

	31.12.15			31.12.14		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Misligholdte utlån (mill. kr)						
Brutto mislighold over 90 dager *)	155	50	205	156	114	270
- Individuelle nedskrivninger	17	9	26	21	46	67
Netto misligholdte utlån	138	41	179	135	67	203
Avsetningsgrad	11 %	18 %	13 %	13 %	41 %	25 %
Andre tapsutsatte engasjement						
Tapsutatte engasjement (ikke misligholdt)	49	350	399	16	201	216
- Individuelle nedskrivninger	14	142	157	7	98	105
Netto andre tapsutsatte engasjement	34	208	242	9	102	111
Avsetningsgrad	30 %	41 %	39 %	43 %	49 %	49 %

*) Det foreligger ikke mislighold på lån i garantiporteføljen overtatt fra BN Bank per fjerde kvartal

Note 9 - Øvrige eiendeler

Morbank			Konsern	
31.12.14	31.12.15	(mill. kr)	31.12.15	31.12.14
-	33	Utsatt skattefordel	187	44
162	153	Varige driftsmidler	1.065	1.120
31	23	Opptjente ikke motatte inntekter	39	39
8	3	Fordringer verdipapirer	200	8
6	124	Pensjoner	125	6
89	95	Andre eiendeler	381	292
297	431	Sum øvrige eiendeler	1.996	1.509

Note 10 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern	
31.12.14	31.12.15	(mill. kr)	31.12.15	31.12.14
2.354	2.541	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	2.541	2.354
402	674	Havbruk	674	402
2.359	2.518	Industri og bergverk	2.518	2.359
2.117	2.164	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	2.164	2.117
4.221	4.116	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	4.116	4.221
2.346	1.994	Sjøfart og offshore	1.994	2.346
4.051	4.295	Eiendomsdrift	4.099	3.919
4.540	4.836	Forretningsmessig tjenesteyting	4.836	4.540
4.488	4.643	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	4.138	4.131
5.254	7.221	Offentlig forvaltning	7.221	5.254
2.574	1.755	Øvrige sektorer	1.454	2.542
34.706	36.756	Sum næring	35.754	34.184
26.496	28.336	Lønnstakere	28.336	26.496
61.202	65.091	Sum innskudd	64.090	60.680

Note 11 - Gjeld stiftet ved utsendelse av verdipapirer

Morbank			Konsern	
31.12.14	31.12.15	(mill. kr)	31.12.15	31.12.14
820	-	Sertifikatgjeld, nominell verdi	-	820
30.981	34.014	Obligasjonsgjeld, nominell verdi	34.014	30.981
830	775	Verdijusteringer	775	830
370	365	Påløpte renter	365	370
33.001	35.154	Sum verdipapirgjeld	35.154	33.001

Endring i verdipapirgjeld (mill. kr)

	31.12.15	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.14
Sertifikatgjeld, nominell verdi	-	-	820	-	820
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	34.014	8.392	6.320	961	30.981
Verdijusteringer	775	-	-	-55	830
Påløpte renter	365	-	-	-4	370
Totalt	35.154	8.392	7.140	902	33.001

Endring i ansvarlige lån og fondsobligasjoner (mill. kr)

	31.12.15	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.14
Ordinære ansvarlig lånekapital, nominell verdi	1.660	-	-	102	1.558
Evigvarende ansvarlig lånekapital, nominell verdi	300	-	-	-	300
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	1.400	-	-	-	1.400
Verdijusteringer	89	-	-	-8	98
Påløpte renter	14	-	-	-1	15
Totalt	3.463	-	-	93	3.371

Note 12 - Annen gjeld

Morbank			Konsern	
31.12.14	31.12.15	(mill. kr)	31.12.15	31.12.14
32	-	Utsatt skatt	21	45
363	420	Betalbar skatt	459	398
10	13	Formuesskatt	13	10
66	70	Påløpne kostnader og mottatte ikke påløpne inntekter	303	190
79	78	Avsetning for påløpne kostnader og forpliktelser	78	79
25	25	Pensjonsforpliktelser	31	32
74	46	Trasseringsgjeld	46	74
5	6	Leverandørgjeld	39	33
-	61	Gjeld verdipapirer	145	-
-	-	Egenkapitalinstrumenter	394	-
191	150	Annen gjeld	204	234
846	868	Sum annen gjeld	1.734	1.095

Note 13 - Kapitaldekning

Finansdepartementet fastsatte 22. august 2014 endringer i forskrifter om kapitalkrav med virkning fra 30. september 2014. Gjennom forskriftsendringene er gjeldende norsk regelverk tilpasset EUs nye kapitalkravsregelverk (CRR/CRD IV-regelverket). Dette regelverket er foreløpig ikke tatt inn i EØS-avtalen, men de viktigste bestemmelsene er tatt inn i finansieringsvirksomhetsloven og verdipapirhandeloven. Lovverket trådte i kraft fra første juli 2013, og innebærer at minstekrav til ren kjernekapital vil øke gradvis frem til første juli 2016.

Per 31. desember 2015 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og motsyklisk buffer 1,0 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 11,0 prosent. Motsyklisk buffer er varslet økt til 1,5 prosent med virkning fra 30. juni 2016.

SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Fra 31. mars 2015 har banken fått tillatelse til å benytte Avansert IRB for de foretaksporteføljene som tidligere ble rapportert etter grunnleggende IRB-metode.

SpareBank 1 SMN har gjennomgått intensjonen på obligasjonsporteføljene og med bakgrunn i dette reklassifisert enkelte porteføljer fra handelsportefølje til bankportefølje i første kvartal 2015. Dette reflekteres i redusert gjeldsrisiko og økt kredittrisiko på standardmetode.

I forbindelse med endrede krav til betingelsene for fondsobligasjoner, vil de fondsobligasjonene som ikke tilfredsstiller de nye kravene over tid ikke kunne telle med som øvrig kjernekapital. Obligasjonene vil være gjenstand for en nedtrapping med 30 prosent i 2015 og 10 prosent deretter. SpareBank 1 SMN hadde per 31. desember 2015 450 millioner kroner i fondsobligasjoner som vil være gjenstand for nedtrapping. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens rene kjernekapitaldekning faller under 5,125 prosent.

Morbanken beregner kapitalkrav vedrørende operasjonell risiko etter sjablongmetoden. Datterselskaper beregnes etter basismetoden.

Morbank			Konsern	
31.12.14	31.12.15	(mill. kr)	31.12.15	31.12.14
2.597	2.597	Egenkapitalbevis	2.597	2.597
-0	-0	Egne egenkapitalbevis	-21	-0
895	895	Overkursfond	895	895
3.122	3.790	Utjevningsfond	3.790	3.122
3.619	4.105	Grunnfondskapital	4.105	3.619
292	292	Avsatt utbytte	292	292
160	40	Avsatt gaver	40	160
139	279	Fond for urealiserte gevinster	290	148
-	-	Annen egenkapital	1.597	1.620
-	-	Minoritetsinteresser	318	72
10.824	11.998	Sum balanseført egenkapital	13.904	12.524
-447	-447	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-662	-566
-	-	Andel av fond for urealiserte gevinster i tilknyttede selskap	264	120
-452	-332	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-332	-452
-	-	Minoritetsinteresser bokført i annen egenkapital	-318	-72
-	-	Minoritetsinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	132	35
-4	-93	Overfinansiering pensjonsforpliktelse	-43	-
-31	-33	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-55	-45
-325	-164	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-239	-419
-	-	Direkte, indirekte og syntetiske investeringer i selskaper i finansiell sektor	-458	-451
9.565	10.928	Sum ren kjernekapital	12.192	10.674
1.449	950	Hybridkapital	1.310	1.716
-	495	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	495	-
-	-	Direkte, indirekte og syntetiske investeringer i selskaper i finansiell sektor	-9	-9
11.014	12.373	Sum kjernekapital	13.988	12.382

		Tilleggs kapital utover kjerne kapital		
1.906	1.000	Ansvarlig kapital	1.647	2.598
-	786	Ansvarlig låne kapital omfattet av overgangsbestemmelser	786	-
-43	-43	Direkte, indirekte og syntetiske investeringer i selskaper i finansiell sektor	-43	-43
1.864	1.743	Sum tilleggs kapital	2.390	2.555
12.878	14.116	Netto ansvarlig kapital	16.378	14.937
		Minimumskrav ansvarlig kapital		
1.632	1.027	Engasjement med spesialiserte foretak	1.213	1.887
1.331	1.049	Engasjement med øvrige foretak	1.105	1.371
829	1.093	Engasjement med massemarked eiendom	1.557	1.280
149	157	Engasjement med massemarked SMB	167	159
49	38	Engasjement med massemarked øvrig	40	51
1.111	1.221	Egen kapitalposisjoner IRB	0	0
5.102	4.585	Sum kredittrisiko IRB	4.082	4.748
397	64	Gjeldsrisiko	64	397
-	-	Egen kapitalrisiko	10	1
-	-	Valutarisiko	-	0
292	316	Operasjonell risiko	457	416
849	922	Engasjementer beregnet etter standardmetoden	1.805	1.971
42	53	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	106	92
-	-	Overgangsordning	634	-
6.682	5.939	Minimumskrav ansvarlig kapital	7.157	7.625
83.523	74.243	Beregningsgrunnlag	89.465	95.317
3.759	3.341	Minimumskrav ren kjerne kapital, 4,5 prosent	4.026	4.289
		Bufferkrav		
2.088	1.856	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.237	2.383
2.506	2.227	Systemrisikobuffer, 3,0 prosent	2.684	2.860
	742	Motsykliskbuffer, 1,0 prosent	895	
4.594	4.826	Sum bufferkrav til ren kjerne kapital	5.815	5.242
1.212	2.761	Tilgjengelig ren kjerne kapital etter bufferkrav	2.351	1.143
		Kapitaldekning		
11,5 %	14,7 %	Ren kjerne kapitaldekning	13,6 %	11,2 %
13,2 %	16,7 %	Kjerne kapitaldekning	15,6 %	13,0 %
15,4 %	19,0 %	Kapitaldekning	18,3 %	15,7 %
8,3 %	9,1 %	Uvektet kjerne kapitalandel	6,7 %	6,0 %

Note 14 - Finansielle instrumenter og motregning

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 SMN har to sett avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater. For privat- og næringslivskunder anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. For kunder som driver med tradingvirksomhet aksepteres kun kontantdepot som sikkerhet. Avtalene er unilaterale, det vil si at det kun er kundene som stiller sikkerhet. Mot finansielle institusjoner inngår banken standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler. I tillegg har banken inngått tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA) mot de mest sentrale motpartene. Per årskiftet 2015 har banken 26 aktive CSA-avtaler. Bankene inngår utelukkende avtaler med konstanter som sikkerhet. Håndteringen av disse avtalene har banken satt ut til SEB Prime Collateral Services, det vil si at de håndterer marginkravene på vegne av banken.

For verdipapir og derivater som handles over Oslo Børs benytter datterselskapet SpareBank 1 Markets DNB ASA som clearingagent overfor Oslo Clearing. Eventuelle marginsikkerheter betales konto i DNB. DNB operer som agent mellom SpareBank 1 Markets og Oslo Clearing. Det betyr at det er Oslo Clearing som er SpareBank 1 Markets sin motpart.

Tabellen viser hva som Morbanken og Konsernet netto kan motregne ved konkurs eller mislighold.

Morbank

Periode	Type finansielt instrument	Beløp som bare kan nettes ved konkurs eller mislighold (mill. kr)
31.12.15	Derivater	2.149
31.12.14	Derivater	1.980

Konsern

Periode	Type finansielt instrument	Beløp som bare kan nettes ved konkurs eller mislighold (mill. kr)
31.12.15	Derivater	2.120
31.12.14	Derivater	1.980

Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer.

Nivå 1: Verdssettelse basert på noterte priser i aktivt marked.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer og statskassaveksler.

Nivå 2: Verdssettelse basert på observerbare markedsdata

Nivå 2 består av instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder.

Nivå 3: Verdssettelse basert på annet enn observerbare data

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2 benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2015:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	39	7.485	-	7.524
- Obligasjoner og sertifikater	2.207	13.545	-	15.752
- Egenkapitalinstrumenter	803	-	574	1.377
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	4.405	4.447
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	108	108
Sum eiendeler	3.048	21.073	5.087	29.207
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	44	5.371	-	5.414
- Egenkapitalinstrumenter	385	9	-	394
Sum forpliktelser	429	5.380	-	5.808

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2014

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	326	7.551	-	7.877
- Obligasjoner og sertifikater	3.859	10.318	-	14.177
- Egenkapitalinstrumenter	48	-	625	673
- Fastrentelån og ansvarlige lån	-	43	3.277	3.320
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	35	35
Sum eiendeler	4.233	17.911	3.937	26.082
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	324	5.928	-	6.252
Sum forpliktelser	324	5.928	-	6.252

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2015

(mill. kr)	Fastrentelån	Aksjer til virkelig verdi over resultatet	Aksjer tilgjengelig for salg	Sum
Inngående balanse 1.1.15	3.277	625	35	3.937
Tilgang	2.224	20	-	2.244
Avhending	-1.000	-63	-2	-1.065
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	-33	-7	75	34
Endring verdsettelsesmodell fastrentelån	-64	-	-	-64
Utgående balanse 31.12.15	4.405	574	108	5.087

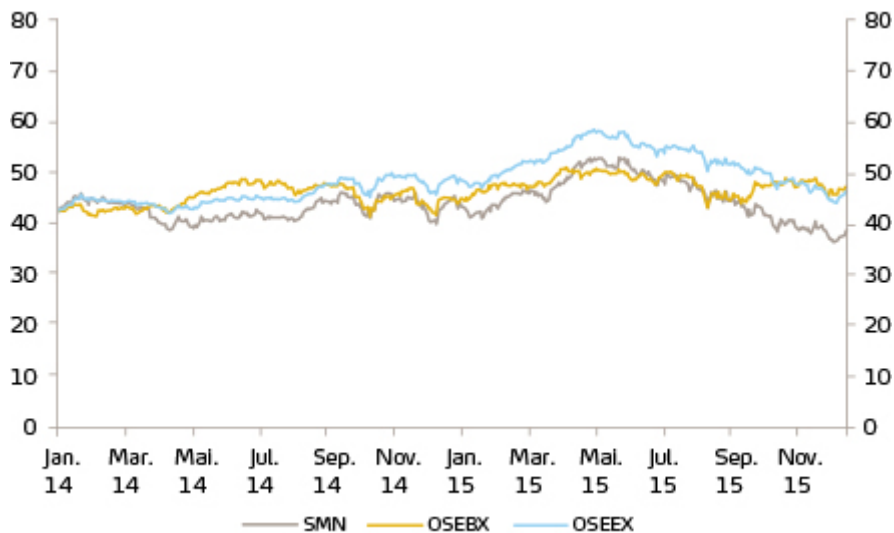
Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2014

(mill. kr)	Fastrentelån	Aksjer til virkelig verdi over resultatet	Aksjer tilgjengelig for salg	Sum
Inngående balanse 01.01.14	2.656	909	40	3.605
Tilgang	946	38	3	987
Avhending	-389	-341	-4	-733
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	64	19	-4	79
Utgående balanse 31.12.14	3.277	625	35	3.937

Egenkapitalbevis

Kursutvikling sammenlignet med OSEBX and OSEEX

1. jan 2014 til 31. des 2015

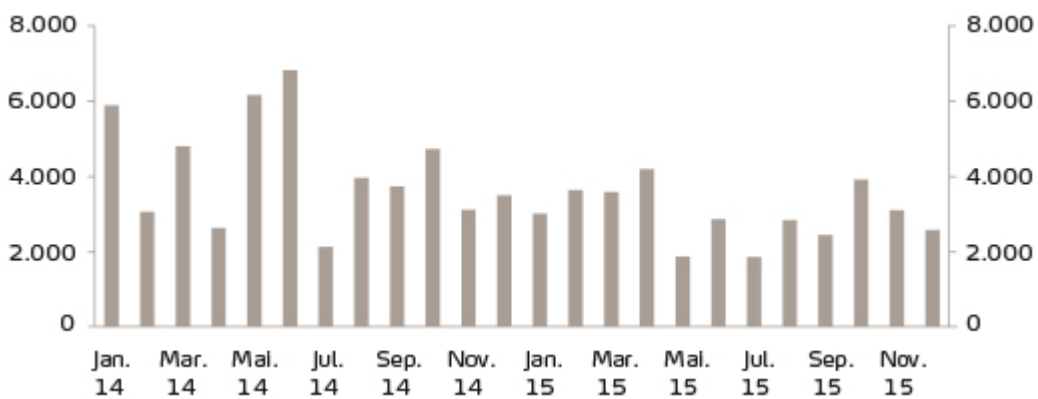

OSEBX = Oslo Stock Exchange Benchmark Index (rebasert lik MING 1. jan 2014)

OSEEX = Oslo Stock Exchange ECC Index (rebasert lik MIN 1. jan 2014)

Omsetningsstatistikk

1. jan 2014 til 31. des 2015

Totalt antall egenkapitalsbevis omsatt, i 1000

20 største eiere	Antall	Andel
VPF Nordea Norge Verdi	4.810.413	3,70 %
Verdipapirfondet DNB Norge (IV)	4.147.494	3,19 %
Sparebankstiftelsen SMN	3.965.391	3,05 %
VPF Odin Norge	3.826.686	2,95 %
State Street Bank and Trust CO (nominee)	3.472.091	2,67 %
VPF Odin Norden	3.363.290	2,59 %
VPF Pareto Aksje Norge	2.909.106	2,24 %
Vind LV AS	2.736.435	2,11 %
VPF Danske Invest Norske Aksjer Inst. II	2.400.567	1,85 %
Wimoh Invest AS	2.359.388	1,82 %
The Bank of New York Mellon (nominee)	1.892.398	1,46 %
Pareto AS	1.821.202	1,40 %
MP Pensjon PK	1.792.160	1,38 %
Forsvarets Personellservice	1.674.646	1,29 %
JP Morgan Chase Bank (Nominee)	1.611.137	1,24 %
VPF Nordea Kapital	1.383.148	1,07 %
DNB Livsforsikring AS	1.355.550	1,04 %
State Street Bank and Trust CO (nominee)	1.329.561	1,02 %
Verdipapirfondet DNB Norge Selektiv (III)	1.325.444	1,02 %
VPF Danske Invest Norske Aksjer Inst. I	1.207.123	0,93 %
Sum for de 20 største eiere	49.383.230	38,03 %
Øvrige eiere	80.453.213	61,97 %
Utstedte egenkapitalbevis	129.836.443	100,00 %

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 SMN sitt mål er å forvalte konsernets ressurser på en måte som gir egenkapitalbeviserne en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning på egenkapitalbevisene.

Årsoverskuddet vil bli fordelt mellom eierkapitalen (egenkapitalbeviserne) og grunnfondskapitalen (tidl. sparebankens fond) i samsvar med deres andel av bankens egenkapital.

SpareBank 1 SMN legger til grunn at opp til halvparten av eierkapitalens andel av overskuddet utbetales som utbytte, og tilsvarende at opp til halvparten av grunnfondskapitalens andel av overskuddet utbetales som gaver eller overføres til en stiftelse. Dette forutsatt at soliditeten er på et tilfredsstillende nivå. Ved fastsettelse av utbyttet blir det tatt hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedssituasjon, eksterne rammebetingelser og behov for kjernekapital.